

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Otto-c. 146, Távbesz. 17-58)
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távbesz. 22-09
Kéziratokat nem orszánk meg, Szerkesztőségi fogadó órá 8-12
törtékn 16-18 óráig, Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS
Befogadja a brassói törvényszéken G. H. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Preslei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lei

HIRDETÉSI DÍJAK: Hírvonatban, hirdetésnyelben, nyitótérben
300, közgazdasági közleményben 800 lei szavanként (legkeve-
sebb 20 szó). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lei. Gyász-
jelentés négyzetcentiméterenként 250 lei. Díjak előre fizetendőek.

A Magyar Népi Szövetség országos nagygyűlése Székelyudvarhelyen

Lucaciu ezredes, Kohn Hillel nagyszabású beszéde — Kurkó Gyárfás szól a nagygyűléshez

(Székelyudvarhely, a N. E. kiküldött munkatársától) Pénteken reggel a Magyar Népi Szövetség országos nagygyűlése napján zsúfolásig megtelt a romániai magyarság kiküldöttével, a meghívottakkal és érdeklődőkkel a székelyudvarhelyi Korkó-mozi nagyerme.

Tíz órakor szétnyílt a színpad vörös függönye, a terem elnémult és a magyarság parlamentjének feszült figyelmé mellett megkezdődött a romániai Magyar Népi Szövetség második országos nagygyűlése. Az emelvényen az elnöki asztal mellett Kurkó Gyárfás országos elnökkel együtt foglaltak helyet Oláh Péter és Bányai László alelnökök, a demokra-

tikus román hadsereg képviselőiben Kál alezredes, Szilágyi Ignác, Udvarhely-megye főispánja, Dobos Ferenc Udvarhely város polgármestere, Magyarországi Sándor, a Kommunista Párt kiküldöttje, Kohn Hillel, az Észak-erdélyi Zsidó Népközség elnöke, Selingó Rozália, a Romániai Demokrata Nők Országos Szövetségének kiküldöttje és Fazekas János, a Haladó Ifjúság képviselője. A színpadok feletti kárpitján Petőfi Sándor arcképe mellett a román és magyar, valamint a szövetséges hatalmak zászlói díszeltek. A függöny szétnyílásakor a közönség felállva percekig át énekelte Kurkó Gyárfás országos elnököt.

A híres fasizmus Erdély magyarságát sem kímélte meg a szenvedéstől. A magyar nép árulói előbb háborúba sodorták, aztán a fasizma uralomnak teljes mértékben kiszolgáltatták az országot. A fasizmus éveken át rombolta a magyar nép lelkét a fagyúlelet mérgével. Ez az elmúlt sötét korszakban volt, midőn a többi népek között a magyar nép sem volt szabad, a magyar népek sem volt hazája, mert Petőfi szavaival: „Haza csak ott van, ahol jog is van” s a népek nem volt jog.

— Ma a demokrata Románia keretében Erdély magyar népe új uton halad. Most új demokrata szervezete és vezetői vannak. Ezek a vezetők a MADOSZ régi tagjai. A szabadságjogok, a haladás és a nemzetek közötti megértés régi harcossai, akik Erdély népeimel nemzeti megkülönböztetés nélkül bizalmat és megbecsülést vívtak ki maguknak. A szabadságot folytatott küzdelemben, rendőri üldözések, politikai perek és veszélyek között, mindig hűek maradtak elveikhez. Ezek a férfiak biztosították arra, hogy Erdély magyar népe Románia mai történelmi fejlődési szakaszában biztos léptekkel fogja a demokrácia és a népek közötti megértés útján haladni.

— Észak-erdélyi demokrata zsidósága várja és reméli a demokrata magyarság segítségét ahhoz, hogy kiheverhesse a német csapásokat. Erdély demokrata zsidói meg vannak győződve arról, hogy az erdélyi magyar demokrácia tetteivel fogja bebizonyítani azt, hogy a zsidóknak van igazuk, akik a magyar népet nem azonosítják a magyar fasizmussal.

A Román Kommunista Párt üdvözlője

Percekig tartó tüntetés előzte meg Magyarországi Sándor, a Román Kommunista Párt központi bizottsága kiküldöttének üdvözlő beszédét is.

A Román Kommunista Párt testvéri üdvözlését tolmácsolta, majd a következőket mondotta:

— Ez a nagygyűlés, amely ma kezdi meg munkáját, egy olyan történelmi pillanatban jött össze, amikor a második világháború után az új világbeke és szabadság megteremtéséért folyó harc óriási mértékben közelgött.

Ezután a reakció ádáz tevékenységét vázolta, a következőket mondotta:

Uj nemzetiségi törvénytervezet készült Udvarhelyen

A csütörtök délelőtti előkészítő tanácskozás után a délután folyamán került sor a nagygyűlés legfontosabb pontjára, a Magyar Népi Szövetség által elkészített új nemzetiségi törvénytervezet érdemi tárgyalására.

Kurkó Gyárfás országos elnök bevezetője után Demeter János dr. emelkedett szólásra és felolvasta a törvénytervezet szövegét. A nagyfontosságú tárgyhöz egymásután felolvasását részletes vita követte. A hozzászólások során felmerült különböző szempontokat végül Gábor összegezte. Beszédében részletesen kifejtette, hogy mi indította a MNSZ központi végrehajtó bizottságát, a tervezet elkészítésére és hangsúlyozta, hogy a tervezet elfogadtatása többé már nem tűrhet halasztást.

A felszólalók általában megjegyezték abban, hogy a szász intézőbizottság ülésén felelősséget vállaltak, melynek tagjai Demeter János dr., Nagy Géza dr. és Bányai László lettek. A szász intézőbizottság munkája ezzel véget ért.

A szövetségbizottság munkája a hajnali órákig tartott. Végül is sikerült a törvénytervezetet olyan formába önteni, amely valóban alapul szolgálhat a romániai magyarság helyzetét véglegesen rendező törvénynek.

demokrata ember előtt nyitva áll az út, amelyen elindulhat a jobb jövő felé. Ma Romániában választási harcok előtt állunk, mind a magyarság, mind a demokrata erők előtt két út van. Az egyik a reakció, a földesurak uralma, a másik a szabad népek testvériségéhez, a szabadsághoz, a függetlenséghez, a nemzetiségi kérdés teljes megoldásához és a nemzetek kölcsönös szabadságához vezet. Mi kommunisták, minden erőnkkel támogatni fogjuk a magyarság egyenlőségéért folytatott harcot és tiszta szívből kívánjuk, hogy ez a nagygyűlés azt az utat válassza, amely út a romániai magyarság szabadságát, fejlődését, békéjét, jelen és jövő boldogságát hozza.

Beszéde végén a Romániában élő népek testvériségét a MNSZ nagygyűlését, a demokrata Romániát, a Groza kormányt az élen, a Szovjetszövetséget, és Sztálin tábornagyot üdvözlötte.

Ezután a demokratikus ifjúság üdvözlését Fazekas János, a Haladó Ifjúság képviselője tolmácsolta. A romániai ifjúság harci szövetségének megalapítását sürgette beszédében.

Kurkó Gyárfás mondja el beszédét

Az elhangzott üdvözlőbeszéd után Kurkó Gyárfás emelkedett szólásra, a fellekesedett tömeg tergetéges tapsa közepette.

— Szeretett vendégeim! Szeretett munkatársaim! — kezdte Kurkó Gyárfás. — Történelemmel terhes politikai utunk egy esztendővel gazdagodott. Bármennyire nehéz volt, bármennyire vivtuk meg szabadságharcunkat, mégis mindnyájan megállapíthatjuk, hogy az elmúlt esztendő sokkal keményebb s többoldalú harcot kíván tőlünk, mert egyszerre több fronton kellett harcot vívniunk. Harcoltunk saját fasizta maradványaink ellen és saját népünk átneveléséért. Harcoltunk az embereinket megsemmisíteni akaró és jogainkra törő román reakció ellen román demokrata szövetségeseinkkel együtt és legfőképpen harcoltunk a munka frontján. Ez a munka és ez az eredmény, amit elértünk ez alatt az év alatt, csak akkor teljesedhet ki, ha elfoglaltanul figyelembe vesszük, hogy mit hagyott ránk örökségül a fasizta háború. Csak akkor fogunk belépni ebbe a munkába és annak eredményeibe azok a jó- és rosszindulatú kritikások, akik szervezetünkre és demokráciánkra és demokrátiás kormányzatunkra törtek, ha majd a történelem megírja, hogy mi történt volna, ha nem végzi el ezt a munkát. Azok a testvéreink, akik kószolót kaptak éppen itt a Székelyföldön az elindulásból Szárazajta, Csikszentdomokos és az egész ország területén, nemcsak magyarok, hanem románok is. Azok tudják, hogy hová fejlődhetett volna a két év alatt az ország népének helyzete, az országot ujjáépíteni akaró dolgozó nép sorsa, ha nem lett volna meg ez a maroknyi demokratikus élcsapat mind magyar, mind román részről. Emlékeztetünk arra, hogy nem kaptunk egyetlen ép hidat, nem volt semmiféle közlekedési lehetőség, nem voltak iskolák és intézményeink, és nem volt megfelelő számú szakemberünk. (Folytatás a 2. oldalon.)

A helyi hatóságok és kiküldöttek köszöntik a nagygyűlés résztvevőit

A szünni nem akaró, hatalmas erejű lelkesedés után Imet János, a MNSZ udvarhelymegyei szervezőjének elnöke emelkedett szólásra és köszöntötte a vendéglátó megyei szervezet nevében az egybegyűlteket.

— Ez a történelmi jelentőségű nagygyűlést — mondotta többek között Imet János — hasa át Udvarhelymegyének az a nemes magyar becsület szelése, amely egykor Benedek Elek, Tibald Antal és Orbán Balázs lelkében lobogott.

Szilágyi Ignác Udvarhelymegye főispánja a megye nevében üdvözlötte a nagygyűlést. Beszédében a nagygyűlés jelentőségét méltatva, fegyverkezésre és fegyvergyűlésre hívta fel a nagygyűlés résztvevőinek figyelmét, hogy komoly és jelentőségű munkát végezzenek. Beszédét a szövetséges hatalmak, a Groza-kormány, a román-magyar testvériség és a Magyar Népi Szövetség életével fejezte be.

Közvetlen és keresetten szavakkal üdvözlötte a nagygyűlést Dobos Ferenc Udvarhely polgármestere is, aki a város nevében kijelentette, hogy szívük minden melével fogadják az ország minden részéből összegyűlt kiküldötteket.

Szünni nem akaró taps és lelkesedés közben emelkedett szólásra Lucaciu ezredes, a román hadsereg kulturális és nevelési osztályának vezetője, aki magyar nyelvű beszédében köszöntötte a nagygyűlést.

— Magyar testvéreim! — mondotta Lucaciu ezredes — a román demokratikus hadsereg üdvözlőjét küldi a Magyar Népi Szövetség második országos nagygyűlésének. Üdvözlőjük azokat a demokratikus erőket, amelyek a tiszta és teljes demokráciáért küzdenek mindannyiunk sorsának megjavítása érdekében. Éljen a román-magyar testvériség! Éljen a Magyar Népi Szövetség! — fejezte be mondani-válóját Lucaciu ezredes.

Ugyancsak nagy lelkesedéssel fogadta a nagygyűlést Szenkovits Sándor, az Országos Szakszervezeti Tanács főtitkára táviratának felolvasását is.

Kohn Hillel beszéde

Ezután Kohn Hillel a Romániai Demokrata Zsidó Népközség elnöke emelkedett szólásra. A Népközség üdvözlését tolmácsolta a nagygyűlés, majd a következőket mondotta:

== HIREK ==

Erettségi tételeket

árusítottak a párisi fekete tőzsdén. Negyven ezer frankért veszítették el „borítékját”. Ime, az üzérkedés netovábbja, ami a franciaországi kétételes üzeméhez hozzá szokott franciákat is meglepett felháborította. Ez már valóban elviselhetetlen állapot, zúdultak fel a szentségtörésre a franciák.

A dolgok megértéséhez tudni kell, hogy Franciaországban gondosan öröközik azon, hogy az ugynevezett bakkalaureatus vizsgán csak az mehesse át, aki valóban bebizonyítja felkészültségét. A közoktatásiügyi minisztériumban külön a bizottság készíti el az írásbeli tételeket, a melyeket lepecsételt borítékban juttatnak el a vizsgázató bizottságokhoz. A borítékot egy minisztériumi kiküldött hozza az utolsó pillanatban és a vizsga alatt katonák ellenőrzik, hogy a felöltek ne „puskázassanak”.

Párisban a minap 30 ezer végzett növendék várta izgalommal az érettségi megkezdésének pillanatát, amikor megérkezett a vizsgák elhalasztásának híre. Mikor a diákok meghallották az intézkedés okát, nyomban bizottságot menesztettek a minisztériumba és magyarázatot kértek. Szegény miniszternek bizonyára izdadt a homloka, amíg megmagyarázta a sajnálatos esetet.

Végül a 30 ezer érettségi előtt álló diák felvonult az utcákra és a kétételes elleni parázs tüntetéssel vezette le izgalmát...

Megkegyelmezték Mario Rotta tábornok és Giovanni Ansaldo isaszta köziróknak. Az olasz kormány a köztársaság kiküldtása alkalmával több újságírónak és közirónak megkegyelmeztet. Így ismét írhat, ha nem is a régi körülmények között és a régi cizzával Mario Rotta tábornok, és a Mussolini környezetéhez tartozott Giovanni Ansaldo.

A brassói „Ferencesifjúság” június 30-án, vasárnap, délután 6 órai kezdettel, a Ferencesi nővérek zarádjában előadja Gárdonyi Géza „Isken rajbai” című három felvonásos színművét. A darabot Gárdonyi Géza hasonló című ismert regényéből írták.

A magánisztitviselők szakszervezetének keretszabályai Brassóban, június 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel tart ünnepélyes megnyitót a Redout termében. A szakszervezet tagjait ezután hívják meg az ünnepélyre.

Felelmelik az étkermek, szállodák alkalmazottai után fizetendő átlagilletéket. A pénzügyminisztérium 1946. április 1-ig visszamenő hatállyal rendelteti uton felelmelte 100 százalékkal az étkermek, szállodák stb. alkalmazottai után fizetendő átlagilletéket. Aki ezt már régi alapon kiegyenlítette, az köteles június 30-ig a különbözetet fizetési iven kiszámítani és befizetni. E határidő letelte után a törvényes 3, illetve 6 százalékos kamattal növekszik az összeg.

A kézdávásárhelyi Társadalombiztosító Hivatal közli a körzethez tartozó összes biztosított tagokkal, hogy a bukaresti központ 134. sz. rendelet értelmében kötelesek biztosítási könyvükkel a hivatalnál az évi láttaozás végeit jelentkezni.

Az Afrikai Négerek Világszövetsége Abessziniáért. New-Yorkban ülést tartott az Afrikai Négerek Világszövetsége és határozatot hozott, hogy kérni fogja Eritreának Abessziniához csatolását és követelték, hogy Olaszország fizessen kártérítést a háborus pusztításokért.

Elítélt üzérkedők. A csikszeredai vegyesbírószék üzérkedés miatt Grigor Carol és Bartha Géza Csikszereda, Petőfi-utca 7 szám alatti lakosokat egyenként 303.500 lej pénzbüntetésre és Tóbiás Ferenc Csikszereda, Petőfi-utca 23 szám alatti lakost 353.500 lej pénzbüntetésre ítélte el.

Gépkocsitól vajt fogott el a brassói rendőrség. Szerdán délelőtt fél egy órakor a bertalani állomáson egy szolgálatot teljesítő rendőrszem arra lett figyelmes, hogy egy 833 Bv rendszá-

(Folytatás az 1. oldalról.)

minden frontra. Pedig meg kellett alkotnunk egy új államgépzetet s szét kellett zúznunk a reakció hatalmas erőit. Erre a munkára szótoltunk fel számtalanszor mi a saját táborainkban saját testvéreinket. Fátynit borítva a munitra figyelmeztettük őket, hogy véget akarunk vetni mindenféle gyűlölködésnek, álljanak be a sorainkba és becsületes, a népiért folytatott munkával bizonyítsák be, hogy megváltoztak. Jömdulatu hívásunkra egyesek provokációk, merényletek megkíséréssel feleltek. A rágalomhadjáratok egész sorozatát intézték ellenünk. Szerintük mi is eladtuk Erdélyt, a román reakció viszont Groza Pétert vádolta Erdély eladásával. A valóság az volt, hogy nem követtük és nem követjük soha többé azt a politikai vonalvezetést, amely veszít és katasztrófa sorfára mindkét népet. Erdély földjén élvé, politikánkat elsősorban erdélyi szemszögből szabjuk meg és ez nem lehet egyéb, mint hogy a két nemzet-tömb közti béke eszközévé váljunk. (Hatalmas taps, tombolás, „Ugy van, úgy van” kiáltások.)

Háromszék megye falvai a Népvédelemért

(Sepsiszentgyörgy) A székely társadalom önzetlen segítése nyilatkozott meg azokban az adakozásokban, melyeket a sepsiszentgyörgyi Népvédelemnek juttatott. Bikkfalva 26.500, Árkos és Körspatak 568.350, Szentgyörgy 585.400, Kálnok 102.300, Bikkfalva 379.430 lejt adományozott pénzben és anyagban. Nagy segítséget nyújtottak a szentgyörgyi iskolák is. Így a Mikó Ifjúságmozgalm 190.500, Mikó leánygimnázium 759.840, állami elemi iskola 40.061, ref. elemi iskola 70.530 lejt adományozott az árvák felségelyezésére. Martinka Jenő szentgyörgyi kereskedő zsebkendőt adott az árváknak 35 ezer lej értékben. Márkus Deák István fogporokat osztott szét. A szövogyári szakszervezet 220.000 lejt, míg a munkásság 100

— A türelmi idő lejárt. Harcmunkát minden egyes gyűlésünk alkalmával, de még inkább most, az országos nagygyűlésünk alkalmával erőteljesebbé tesszük, lendületet adunk neki és figyelmeztetjük azokat a férgeket, akik még ma is lemerik kaparni szervezetünk felhívását a falakról, hogy az utolsó rökalyukból is kifüstöljük őket.

Amikor az elmúlt év mérlegét felal-
líjuk, figyelembe véve a minden oldalról jövő támadást, amikor egy újabb esztendő munkatervét fogjuk újból lelektetni, fel-
emelt fővel fogunk népünk elé állni. Minden támadásra és minden vádaskodásra azzal fogunk felelni, hogy tovább vis-
szük azt a harcot, amelyet elindítottunk ezelőtt 13 évvel. A támadásokra, vádaskodásokra, becsületes népiért önzetlenül folytatott munkával fogunk felelni.

Kurkó Gyárfás szavait véget nem érő lelkesedés követte.

Ezután fejőrás szünet következett. A szünet után került sor Kurkó Gyárfás nagy politikai beszédére. A hatalmas beszédet lapunk legközelebbi számában kö-
zöljük.

ezet lejt adományozott. A „Danubia” fakitermelő szövetkezet 50.000 lejt ajánlott fel havonta az árvák árvaház javára, míg Rácz János vendéglős havi 10 ezer lejt ad a napközi otthonnak. Az elmúlt hónapban Sz. Pál Mária Gabriella több erdélyi városban 274.025 lejt gyűjtött a hadirokkantaknak, míg az árvák MNSZ vezetősége 200.000 lejt küldött be a Népvédelem központjába.

A fenti adatok eléggé kihangsúlyozzák a székely társadalom segítő lelkületét. Reméljük, hogy a jövőben is éppen ilyen nagy szeretettel és áldozatkészséggel segítik a Népvédelem hivatása teljesítésében, mert ezzel a hadiárvák, a hadiföz-
vegyek, a háborús elesettek és a deportáltak sorsát javítják meg.

A Haller grófok vadaskertje

Reggelre harangoznak, amikor Olthé-
viz központjába érünk. Fehérre meszelt házak virítanak a napsütésben. A kicsiny, példásan tiszta székely házak előtt csaknem mindenütt rózsabokrok tanuszkodnak a falusi nép szépségszeretetére.

Az idő vossfogának nyomait viselő régi református templom megtekintése után, a Fogaras feje vezető uton haladva, betérünk az egykori Haller grófok kastélyába. Jelenleg az épület a körorvosi hivatal elhelyezésére szolgál. Aztán végigsétálunk az egykori vadaskerten. Voltak idők, amikor senki emberfia nem tehetné be a lábát ide, mert a „kegyelmes ur” nyomban golyót röpített a kíváncsiskodóba. Szeszélyes emberek voltak egykoron a gróf urak, nem nagyon ismerték a tréfiát. Csak a ma-
guk fajtát ismerték el embernek s esze-
rint is bánták a néppel.

Téli esteken az öregék ma is beszél-
ik a faluban, hogy a múlt század elején az osztrák császár az egyik grófol elevenen megnyuzatta Bécsben s a nyers bőrt elküldte a hévízi kastélyba. Hogy mi volt a büne, arról nem szól a krónika, de bizonyára nem azért, mert rosszul bánt a néppel. A bőrt nagy pompával eltemették a családi sírjába, de éjszaka idején ismeretlen tettesek kiásták a sírt. A józan falusi értelem azonban már akkor sem ült fel a romantikus regének s nyomban megállapította, hogy a faluban talált testrészeket a kutyák hordták szét.

A vadaskertet ma gyom veri fél. De mit érne ez a kert, ha szebb és gondozottabb volna, de csak a gróf urak sétálhatnak itt...

A fővárosi hatóságok értesülésére jutott, hogy bűnös kezek hamis százezer lejeseket hoztak forgalomba. A hamis bankjegyek színe valamivel világosabb és a rajza is eltér az eredetitől.

A csikszeredai állami leánygimnázium évzáró ünnepe. Szép műsor és nagyszámu nézőközönség jelenlétében tartották meg Csikszeredán az állami magyar leánygimnázium évzáró ünnepélyét. A tanulótársak nevében Károly Erzsébet IV. osztályos végzett növendék mondott köszönetet a gondos oktatásért, majd Császár László igazgató tartotta meg évzáró beszédét.

* Hadifoglyai üzeneteket Zeke László sepsiszentgyörgyi megbízottunk (Zöldség piactér 10 szám) átvesz és továbbítja kiadói hivatalunk részére.

* Meghívó. A „Dor-Hadas” szerve-
zet június hó 29-én este 20 órakor tánc-
estélyt rendez a Regal kávéház termében. Kérjük a tagok és barátok szíves részvételét.

* Fizető-vendég hirdetés! rova-
tumkba hirdetéseket Sepsiszentgyörgyön kiadói hivatali áron felvesz Zeke László megbízottunk (Zöldség piactér 10 sz.).

Szines kockák Gyergyó életéből

(Gyergyószentmiklós.) A gyergyói me-
dene sokat szenvedett a háború követke-
ztében. A vízvártat nyomán a lakosság
erélyes kézzel látott hozzá, az elpusztult
javak pótlásához és újjáépítéséhez. A
meglevő bajokat azonban fokozta a hábo-
rukat kísérő elmaradhatatlan jelenség: a
megromlott közbiztonság. Különösen Bék-
ás környékén harapóztak el az utóbbi
időben a rablások és utonállások. A ha-
tóságok kérésére most erre a veszélyezte-
tt helyre gyilkostól központtal csendőrsé-
get vezényeltek ki. A csendőrség meg-
érkezésének híre rohamosan megcsap-
pant a bűntettek száma és a csendőrség
erélyes feladatát folytán remény van arra,
hogy a békási közbiztonság ismét tökéle-
tes lesz.

A gyergyói járás főszolgabírája, Nisly
Béla közigazgatási értekezletet hívott össze
június 27-re, amelyen a tizenegy gyergyói
község valamennyi jegyzője és községi
bírája megjelenik, sőt az értekezleten a
belügyminisztérium is képviselteti magát
Gheorghiu vezérfelügyelő személyé-
ben. A közigazgatási értekezlet egyik fő-
célja a küszöbön álló választások előké-
szítése, ami a jelek szerint már eleve bi-
ztosítja a gyergyói medencében a Groza
Péter kormány sikerét.

A tavalyi gyenge termés pótlására a
kormány most újabb mennyiség kukorica-
t küldött Gyergyóba az inséges nép
megsegítésére. Az igazságos szétosztást a
szárhegyi lenfeldolgozó szövetkezet és a
főszolgabírószék végzi. Ez a mennyiség az
új termésig elégséges lesz. Az új termés
különben az idén jónak mutatkozik Gyergyó-
ban. Különösen rozsban és árpa-
ban, míg a zab gyengebbnek mutatkozik.

A tartós szárazság miatt sajnos kevés
takarmány lesz az idén, ellentétben a múlt
évi dus szénatermésével, amelyből csak
Ditró és Remete községekből 1500 va-
sutú kocsival szállítottak az ország más
vidékeire.

MŰVÉSZET ÉS MŰVELŐDÉS

Szabadtéri előadás Fogarason

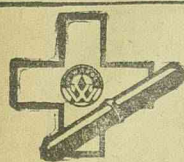
(Fogarás) A Magyar Népi Szövetség
Izoművelődési bizottsága kitűnően sikerült
szabadtéri előadást rendezett, amelynek
jövendelmét a választási alapra fordították.
A remélt képzett fogarasi műkedvelő
együttessel tudása legjavát adta,
hogy minél hathatósabban járulhasson
hozzá a választási alap növeléséhez.

Vásárhelyi János református püspök
könyve. — Vásárhelyi János református
püspöknek „Erdélyi református püspö-
k az utolsó évszázadban” címen új
könyve jelent meg, melyben az utolsó
évszázad püspökeinek személyiségét,
munkáját, jellemét, jellemrajzát nyújtja
a mai olvasó számára. A könyv minden
könyvkereskedésben kapható.

Mintegy három hónappal ezelőtt jelent
meg Kolozsváron a „Színház és Mozi Mű-
sor” első száma. A kiváló erdélyi ma-
gyar írók szerkesztette színházi lap a kö-
zelmuliban csak Kolozsvárt volt kapható.
A lap legutolsó (azaz tizedik) száma már
már: magyar művészeti felügyelőség
lapja látott napvilágot, ami nem keveseb-
bet jelent, mint azt, hogy a képeslap ezen-
től az egész erdélyi színházi és művészei-
vel foglalkozik.

Brassói mozgóképműsor

Aro: Egy éj a Rivierán. — Astra: Te
vagy a dal (magyar film). — Capitol: A tör-
vénytelen gyermek. — Corso: Éjjeli zene,
(magyar film). — Lumina: Katona a kolos-
torban. — Redut: Az élet kapujában. — Sca-
la: Éjjeli gyors (magyar film).

Férilak!

Egyetlen könnyelmi perc tönkretelheti saját és családodok jövő-jének boldogságát.

Használjátok tehát ennek elkerülésére minden alkalommal a

VENEX-ai,

a legbiztosabb nembelegesség elleni óvszert.

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Békés szándéku levél

Igen tisztelt Választópolgár!

Komoly, megállapodott embernek ismerem Önt, tudom, hogy jól meggondol mindent, szavának súlya is van. Azt is tudom, hogy békés szándéku ember, akárcsak én, aki azt akarja, hogy ne legyen több gyűlölködés, a népek szeressék egymást, és békében, jólétben éljünk az emberi élet végső határáig.

Es lám, mégis... Ön is, és még sokan, megengedhetetlenül éppen fordítva képzelik el ennek a békés, boldog életnek a megvalósítását. Ugy vélekednek, hogy demokráciák leszünk, hogyne, ezer örömmel, ha... És itt következik a baj. Mert Önök feltételekhez kötik demokrátiájuk voltukat: demokráciák lesznek, ha... nyomban orvosolják panaszainkat, ha törvények eléjük kerülnek, ha szabályozzák nemzetiségi jogainkat, ha maradéktalanul megvalósítják jogegyenlőségünket, ha nem fognak többé bántani faji, nemzeti és vallási érdekeinkben. És végtelen sorban folytatják fel a megoldásra váró bajokat, amelyekből demokrácia voltukat függővé teszik.

Kérdem, hogyan gondolja Ön és sok ezernyi társa a demokráciát? Hogy azt valami titokzatos hatalom küldi kívánságra ingyen és bérmentve ködös magasságokból? Nem, drága jó Uram. Ahhoz, hogy felépíthessük boldog jövőnkednek s sok-sok jogos kívánságunk testet öltőn, saját, személyes jelenlétünk, sőt közreműködésünk szükséges!

A Magyar Népi Szövetség munkatervében bennefoglalatták az Ön valamennyi baja és kívánsága. Ahhoz azonban, hogy a Magyar Népi Szövetség mindezt meg is tudja valósítani, feltétlenül szükséges az Ön személyes segítsége. Az, hogy tevékeny tagja legyen a szervezetnek, hogy munkájával járuljon hozzá a nehézségek leküzdéséhez és nem utolsósorban, hogy segítsen minél több demokrácia magyar képviselőt bejuttatni az ország házába, ahol majd sikeresen veszik fel a harcot a román demokrácia oldalán közös sorsunk elrendezéséért, a bajok megszüntetéséért és mindazon kívánságokért, ami elé Ön olyan sértett önértékelt rakta azt a bizonyos „ha” szöveget.

Mert ne felejtse el tisztelt Uram, hogy szabadság van. Szabadságunkban áll sorsunkat, vagy rosszul irányítani. De irányítanunk kell. És értsük meg egymást: nem másnak kell sorsunkat irányítania, amint ez addig volt és amivel jogosan nem voltunk megelégedve, hanem önmagunknak.

Békés szándéku levelemet pedig szelíd intelemmel zárom: olvassa el a MNSZ választási felhívását, gondolkozzék rajta és határozzon. Ha Ön valóban olyan jó magyar ember és olyan jó demokrácia, amilyennek hirdeti magát, saját esztétől rájön arra, hogy maradéktalanul vállalnia kell e célkitűzéseket. Sőt még ez sem elegendő. Részt kell vennie a küzdelemben, fel kell világosítania a jóhiszemű képzelgőket, hogy most a választások alkalmával milyen hatalmas tét forog kockán.

Mert minden magyar szavazat a MNSZ önálló határára nemcsak a magyarság országos képviselőt erősíti meg, hanem a demokratikus erők súlyát is növeli azokkal szemben, akik ma még titokban „letekés subába” öltözve, törnek a magyarság létére, de holnap — ha nem állunk résen, — nyíltan ránk rotnak. Mert most minden ezen múlik!

Tiboldi Béla

Még mindig nincs megoldás a trieszti kérdésben

Befejezés előtt a román bék - Molotov javaslatai

(Párizs.) A nagyhatalmak külügyminisztereinek értekezlete folytatja erőfeszítéseit a vitás kérdések megoldására. A legutóbbi komor hangulatot újra bizakodás váltotta fel. Erre a reménykedésre az adott tápot, hogy az értekezlet munkálatai az utóbbi huszonnégy órában kedvező fordulatot vettek. E fordulat után azt remélik, hogy pénteken befejeződik a Romániaval és a többi balkáni államokkal való békeszerződés tervezeteinek elkészítésére irányuló tárgyalások.

A Reuter ügynökség híradása szerint a csütörtökön délután tartott ülés megkezdése „jól sikerült”. A négy külügyminiszter megállapodott abban, hogy a Dodekanézosz szigetszomszomszágát visszaadja Görögországnak az a feltétellel, hogy a szigeteket hadmentesítsék. Elfogadták továbbá a francia-olasz határmegvonalra vonatkozó francia javaslatot és megállapodásra jutottak a bolgár flotta korlátozása és a külföldi román javak sorsa tekintetében is.

A négy külügyminiszter átvizsgálta a román békeszerződés négy kevésbé fontos pontját, anélkül, hogy végleges elhatározásra jutott volna. Ezek a kérdések: a dunai hajózás szabadsága, az Egyesült Nemzetek romániai javainak visszaszolgáltatása, a romániai polgári légi forgalomra vonatkozó gazdasági záradékok és a hajózás és a légi forgalom háború előtti engedélyezéseinek záradéka.

A háború utáni értekezlet az Egyesült Nemzetek területén lévő román javakat az Egyesült Nemzetek és állampolgárai jogos igényeinek kielégítésére fogják fordítani és az esetleg fennmaradó értékeket visszaadják Romániának.

A szerdai ülésen Molotov két megoldást javasolt az olasz-jugoszláv határkérdés elrendezésére. Az első javaslat szerint Triestet és környékét Jugoszlávia felségjogai alatt autonóm területté nyilvánítanák és a terület kormányzását a négy nagyhatalom által kidolgozandó szabályzat szerint végeznék. A parlament általános szavazás alapján választanák meg. Molotov második indítványa olasz és jugoszláv kettős szuverenitást javasolt. A kormányzat ebben az esetben is a nagyhatalmak által előírt módon végeznék. Az autonóm terület élén azonban két kormányzó: egy olasz és egy jugoszláv állana.

Byrnes kifogásokat emelt mindkét javaslat ellen és azt ajánlotta, hogy Triest kérdésének elrendezését a 21. nemzet békeértekezletére bízzák. Molotov ezt az indítványt a megokolással vette el, hogy ez az eljárás elkerülhetetlen surlódásokhoz vezetne és két tábortól oszlaná a békeértekezletet. Minthogy Bevin nem támogatta a szovjet javaslatot, Molotov az ülés végén kijelentette, hogy javaslatai komoly engedményeket jelentenek és csatlódszást fejezte ki, hogy azokat nem fogadták el.

A háborús bűnösök utolsó csoportja a kolozsvári Néptörvényszék előtt

(Kolozsvár.) A Néptörvényszék kedden folytatta a háborús bűnösök újabb csoportjának kihallgatását. Elsőnek Szabó János volt tiszorendi házi tagot hallgatják ki, aki annak idején a magyar Nemzeti Munkaközpont vezetője volt és munkás léte tere teljes erejével támogatta a német kényszermunkára küldött magyar munkások csoportok megszervezését. Szabó mindvégig jóhiszeműsége hivatkozik, de az elnök keresztkérdéseire kénytelen beismerő vallomást tenni.

Elmer Mátyás dr., a marosvásárhelyi Volksbundisták vezetője beismeri, hogy a náci eszméket mint jó német ember magáévá tette. Nem tud róla, hogy a szervezet eredeti célja az SS-be való tömörülés és az ötödik hadoszlopban való földalatti munka volt. A zsidó elhurcolásokkal kapcsolatban a felelősséget a „Reich”-re hárítja.

Krauss Karl tordai magántisztviselő, a Volksbund volt tagja és a Gestapo ügynöke ellen az a vád, hogy az elhurcolás előtt Tordára szökött északkelet-nyelvi zsidókat a fasiszta magyar hatóságok kezére juttatotta.

Több tanu súlyos vallomást tett Krauss

ellen. Schwarz Endre, a tordai hitközség elnöke elmondja, hogy mikor a magyar csapatok Tordára bevonultak, Krauss sőtgorának apját, egy nyolcvan éves öreg embert dobott ki az utcára, a lakást pedig kifosztotta.

Másnap, szerdán a Népbíróság a hunyadmegyei Karácsonyfalván felállított szovjet hadifogolytábor vezetőinek ügyében hallgatott ki tanukat.

Az elhangzott vallomások szerint rövid pár hét alatt 1000 hadifogoly pusztult el itt a legborzalmasabb körülmények között. A hadifoglyok a letartóztatásban lévő Nastasescu Cornel, Candea Nicolae, Antoniu Nicolae és Badescu Constantin parancsnoksága alatt lévő táborban félmeztelenül, mezítlenül, éhezve éltek a táborban. Testüket a metsző hideg ellen szalmával burkolták be. Gyógyszer és kórház hiányában rövidesen majdnem valamennyien elpusztultak.

Itt írjuk meg, hogy a kolozsvári Népbíróság által elítélt háborús bűnösök első csoportja tettebebezésének tárgyalását most kezdte meg a bukaresti Semmitőszék.

Éljen a MNSZ országos nagygyűlése!

Brád szórvány magyarsága is megteszi a kötelességét

Van a Fehér-Körös mentén egy kis városka: Brád. A lapokban nem sok szó esik róla. Nem is akad itt egyéb nevezetesség, mint az aranybánya. Mégis meg kell emlíkeznünk róla. Hirt kell adnunk arról a nagyszerű és eredményes munkáról, amit az itt élő maroknyi magyarság végez.

A MNSZ a felszabadulás óta működik és a magyar segélyező bizottság gyűjtésében az elsők között szerepelt tekintélyes pénzadományával. A Bolyai Egyetem alapító tagságára érdemesítették magukat összesen másfél millió adományukkal. Annál feltűnőbb ez a komoly összeg, mert a szervezet mindössze 280 tagot számlál és azok sem gazdag emberek. Legnagyobb részük bányász, kisiparos és nyugdíjas. A megyei központ több ízben el-

merését fejezte ki a vezetőség kiváló munkájáért, amelyet Csongrádi István elnök és Csagy Endre titkár irányít.

Kulturális téren a szervezet köznevelődési bizottsága végez jelentős munkát. Megrendezte a Petőfi, Ady és az aradi 13 vértanú emléknapi. Több műsoros délutánt tartott, amelyen a helyi románság is nagy számban vett részt.

A magyar iskola a közelmúltban zárta kapuit. A gyermekek nyári foglalkoztatására ismét megnyílik a napközi otthon. Ennek költségeit is a helyi magyarság fedezi a vezetés és a nő-testvérek vállalták el.

Reméljük, hogy a brádi szervezet továbbra is ilyen lelkesedéssel folytatja munkáját és ezután gyakrabban adhatunk hírt a brádi magyarság áldozatos és kitartó munkájáról.

CARBOZON

a legjobb fogpaszta!

Tudja-ezt minden fogpasztója!

A Venus csapata Sepsiszentgyörgyön

(Sepsiszentgyörgy.) Sepsiszentgyörgyön nagy előkészületeket tettek a Venus, a neves bukaresti csapatnak fogadtatására. Ez a mérkőzés kemény erőpróba lesz ismét az Oltulnak. Mint ismeretes, a kiváló szentgyörgyi együttes sikeresen szerepelt Marosvásárhelyen az azóta a Victoria Kupából kiesett Dermaganttal, valamint az otthonában vereséget szenvedett brassói IAR-tól Brassóban sikerült revansot venni. Az említett mérkőzés OLTUL-VENUS sorsdöntő a szentgyörgyi csapatra is, mivel egy döntetlen esetén is a szabályok értelmében kiesne a kupából. A játékosok a héten kétszer vettek edzést, majd az edző mérkőzések után közölték tudósítónkkal az OLTULNAK a VENUS elleni felállítását: Kiss I., Kiss II., Nagy — Simka, Székely I., Barabás — Kiss III., Székely II., Stefan, Dragas és Réty. Tartalékok: Boga és Cosma. Előmérkőzést játszottak szintén a székelyföldi Viktoria kupaért a kézdívási helyi S. E. és a S. M. T. E.

A Kolozsvári Állami Magyar Színház operett együttesének vendégjátéka az Astra formében

Jun. 28., 29., és 30-án 7-9-kor

Paprikás csirke

Andrási Márton fellépésével. — Zenés bohózat 3 felv. — Szinpadra alkalmazta Szántó Armand és Szécsen Mihály. — Zenéjét szerelte: Fényes Szabolcs. — Rendező: Csóka József.

Jegyelővétel a Thália színházjegyirodában Brassó, Reg. Mihai ut. Corso mozával szemben. — Este a színház póztársánál.

* Sepsiszentgyörgyön hirdéseket eredeti kiadói hivatali árakkal Zekes László megyei megbízottunk vesz fel. Zöldsejtnap 10.

CORSO MOZGÓK Brassó

Ma és a következő napokon bemutatták

A szezon legvidámabb zenés filmét

Éjjeli zene

Főszerepben: Sárdy János, Kelemen Eva, Amerikai Híradó

Előadások: ASTRA: 3 óráttól folytatódólagosan CORSO: 3.30 óráttól folytatódólagosan

A MUNCITORUL

ellátási szerv

férfit- és gyermek-harisnyaikat

oszt ki tagjai között. Kérik a tagokat, hogy megállapított kvótáikat haladéktalanul vegyék át.

Magyar szivárvány

Szemlére Ferenc alábbi cikke a kolozsvári „Világosság” hasábjain jelent meg.

A Magyar Népi Szövetség udvarhelyi nagygyűlése alkalmat ad nem csupán az Erdélyben élő magyar írók, de az erdélyi könyvkiadók ünnepi jelentkezésére is.

Most egy éve az erdélyi magyarság parlamentjének kolozsvári ülésezése alkalmából még csak a magyar író jelentkezett az új világban való munkavállalással. A tavalyi kolozsvári nagygyűlés kapcsán megalakult Irószövetség még csak az írók munkakészségét fejezte ki. Az idén a székelyudvarhelyi nagygyűlésen már egy lépéssel tovább megyünk. Az írói munkakészség mellé a kiadói vállalkozás is jelentkezik és résztvesz a jobb és egészségesebb élet megalkotásáért végzett munkában.

Van valami jelképes abban, hogy az országos könyvhónapot bevezető könyvnapok egybeesnek a Magyar Népi Szövetség nagygyűlésével. A romániai magyar könyvkiadás nem most indult meg. A felszabadulás másfél esztendeje immár kitartó kísérletekre, fáradságtalan munkásságra és olykor váratlan sikerekre tekinthet vissza. Nem is egy könyvkiadó igyekezett megfelelni az egyre növekvő olvasótömegek igényeinek. Ezek a könyvnapok azonban most együvé fogják mind ezeket a törekvéseket s ezzel abba a kerékvágásba állítják, amelyben a romániai

magyar könyvkiadásnak haladnia kell.

Az sem véletlen, hogy például a Józsa Béla Athenaeum könyvkiadói tevékenysége éppen ezekben a hetekben érkezett el ahhoz a döntő fordulathoz, amely új irányt van hivatva adni eddigi könyvkiadói tevékenységének. A nyomdagépekből nemcsak a kiadók, hanem egyben munkaterv is: összefoglalása annak, ami eddig történt és jelszó a jövőre.

Fusszon végig szemünk a hat könyv címen és vegyük észre, hogy az Asztalos Istvánról Jékely Zoltánig terjedő íven ott feszül irodalmunk népi és városi jelentkezésének teljes szivárványa. Benedek Marcell a magas magyar irodalmi műveltségűtudatát jelenti meg. Méliusz József elvissza a közvetlen élményt és megázó önvalószínűségeihez. Kisbani Miklós messze kitékintő élményvilágát pedig Erdélyi Viktornak Varga Katalinnal, az elnyomott román irodalmi nagygyűlés magyar szabadsághőseiről írott műveltségű látomása zárja le.

A marosvásárhelyi Bolyai Könyvkiadó Kacsó Sándor és Kovács György könyveivel az erdélyi valóságot, hétköznapijainkat tárja elénk, a Kommunista Párt kiadványaiban a hűadó gondolatot juttat ki-fejezésre, a Móricz Zsigmond kollégium és a Méhkas pedig a fiatalok lendületével szól bele szellemi ügyünkbe.

Mindez nem véletlen. Könyvkiadásunk

tudatosan és határozottan hangsúlyoz valamit. Az egységet hangsúlyozza. Annak az egységnek ad kifejezést, amely nem csupán politikai jelszó, hanem mindannyiunkban élő legvalóságosabb valóság. Helyesebben megfogalmazva: éppen azért lehetett belőle jelszó, mert vitathatatlán valóságot fejez ki.

Ez a magyar szivárvány csak egy színt nélkülöz ma még: a költőét. Hol vannak a versek, a lélek izzásában érc, tüveg, gyémánt szilárduló igék? A kiadók — a világ valamennyi kiadójához hasonlóan — bizonyára itt is azt ismétlik, hogy a vers nem üzlet. A vásárhelyi Bolyai Könyvkiadó, vagy a Józsa Béla Athenaeum ezért részesítik a prózát előnyben. De ez csupán időleges lehet. Mert a magyar líra — itt Erdélyben is — hozzátartozik a szivárványhoz és annak nem is a leghalványabb színt alkotja.

Udvarhelyről mindnyájan tudjuk, hogy végállomás. Ott végződik a vasút. A könyvnapok azonban ezuttal kezdetet jelentenek. Innét fog megindulni íróink és kiadók új munkája, hogy tervek és nyilatkozatok helyett most már művekkel is kilépjenek a nép és az idő színe elé. És hogy ez a szélesség kellős közepén történjen, annak megint csak az a jelentősége, hogy az írók és a könyvnyomtatás mesterei a nép felé fordulva, a széles tömegek támogatásával végzik nem mindig könnyű, de mindig új világot teremtő munkájukat.

Józsa Béla Athenaeum,
Kolozsvár

könyvnapi kiadványai

ASZTALOS ISTVÁN:
Író a hadak után.
JEKELY ZOLTÁN:
A halászkok és a halál.
KISBANI MIKLÓS:
Bűvös éjszaka.
MELIUSZ JÓZSEF:
Sors és jelkép.
BENEDEK MARCELL:
Az irodalmi műveltség könyve.
ERDÉLYI (ARADI) VIKTOR:
Varga Katalin.

Kaphatók a Székelyudvarhelyi Könyvnapokon és azután az ország minden könyvkereskedésében.

Eladó örök lakások, házak, telkek, villák, üzletházak
Brassó különböző részein
Digitális felvilágosítást ad
„VISCONTI”
Ingatlanforgalmi iroda,
Brassó, Regele Carol (Kapu) 40, emelet.
Telefon 15-98.

Modern
gyermekkocskák,
kártyázott bútorok
kedvező áron Tamás János kártyásnál,
Sepsiszentgyörgy, Malinovszky utca 11.

Csikmeccsel olvasóink
figyelmébe!!!

Apró- és kereset hirdetéseket eredeti kiadói hivatallal áron, csikszereidai megbízottunk veszi fel.
Csikszereida, Kossuth Lajos utca 74.

Megjelent az
ÚTUNK

10 illusztrált oldalon,
27 író eredeti írása

Novellák, versek, színes írások, bírálatok.

• Szociográfiai felvétel a pályaválasztás előtt álló magyar ifjúságról.

• Világpolitika, gazdasági helyzetkép, külföldi riportok.

• Legkiválóbb képzőművészeink rajzai.

Ára 1000 lei.

Álljunk meg egy szóra!

Három próbatétel

AZ ÉLET KÖLÖNFÉLE időkben különféle feladatok elé állít. Részemlék-e ezek a feladatokra idején, felfogjuk-e helyesen azokat a maguk jelentőségében, megmozgat-e ezek után a tennivalók szükségét, végül megvan-e bennünk a kellő képesség a gyakorlati keresztülvételre? — ettől függ a boldogulás az életben. Egyes ember, vagy közösségek, osztályok, vagy más társadalmi csoportok boldogulása egyaránt. Néha az idők különleges feladatokat vetnek fel, amelyek teljesítésétől végtetessé válhat a létérdekük függnek. Ezek a próbatételek időszakai, amelyekben sokszor hosszú időkre eldől a sorsunk. Jó, vagy rossz sors-e — attól függ, hogyan állottunk a próbát?

A mai idők jó néhány próbatétel elé állítottak minket, romániai magyar nemzetséget.

A SEGÉLYEZŐ ALAP összegyűjtésének szükségével merült fel az első próbatétel számunkra. Voltaképpen a segítségnyújtásnak halaszthatatlan sürgőssége jelentette a próbatételt ebben a kérdésben, hogy a hazatérő foglyokat, az elhurcoltakat és a lakóhelyükről más okból távoznak kényszerűt visszatérőket átutaztatunk megsegíthessük, az inséges magyarországi gyermekek itteni nyaraltatását idején biztosíthassuk, végül tanügyünk jó előmenetelét, immár fel az egyetemi oktatásig, szilárd anyagi alapokkal alátámaszthatassuk.

A megindult gyűjtőmunka első, mondhatjuk próbamenetét mutatót fel, hogyha az országos eredmény csak megközelítően ilyen lesz, a Segélyező Alap könnyűszerrel tíz milliárd lej értékű segélyforrást és ezzel szilárd gazdasági alapot biztosíthat mai legfontosabb kérdéseink egészséges megoldása számára.

Mi történt Fogarasmegyében? Az, hogy a magyar felekezeti lelkeszei karöltve a megyei magyar lakosság többi vezetőivel nyomban megmozdultak, mindenütt, ahol kellett személyesen jártak el és ebből egyetlen felelős vezető ki nem vonta magát. Az eredmény az lett, hogy a megye magyarsága hasonló összetartással a maga példászerű szegénységében is anyanyit nyújtott, hogy ezzel országos példát mutathatótt.

A VÁLASZTÁSI ALAP gyűjtőmunkája napjaink másik nevezetes próbatétele. Si-

kerétől az előbbieknél is fontosabb érdekek függnek. Hogy csak egyet említsünk — az az érdek, hogy lélekszámszerű, bármikor is letagadhatatlan bizonyosságot tegyünk arról, hogy itt élünk, itt vagyunk, és itt megmaradni, fejlődni akarunk a demokrácia szabadsága nyújtotta eszközök és lehetőségek felhasználásával! A világ valamennyi szabadságszerető népének színe előtt, azok tudomásával, beleegyezésével és támogatásával. Amilyen kevesen vagyunk, annál teljesebb összefogásban, anyagi, erkölcsi, szilárd egységben tesszük ezt. Ezért bátran kiállunk emberi igazságunk, népi jogaink, természetesen élet és fejlődési igényeink szabad érvényesítéséért. Sokkal inkább, mintha százszor-ezerszer annyian, de széthúzó, széthulló nép volnánk, amely nem való a jövőnek.

Az ilyen bizonyítani kell! Erre kiváló alkalom a közelgő választás, a népi erők összefogásának ritka alkalmát, amikor az egész világ figyelmébe is ideirányul, hogy lássa, ki hogyan állja a próbát, melyik nép milyen sorsot és jövőt érdemel ki magának? Ezt a ritka alkalmat két kézzel kell megragadnunk — ehhez ad szilárd alátámasztást a Választási Alap gyűjtőmunkája.

Minden dolgot az alapjánál kell elindítani a legnagyobb gondtal és felkészüléssel, ami erkölcsi és anyagi támaszt adhat az egésznek. A Választási Alap ezt a döntő fontosságú indító-célt szolgálja. Lelkesek, tanítók és népünk minden más vezetői ezért egységes erővel, kivétel nélkül bele kell, hogy fektessenek ebbe a gyűjtőmunkába, úgy, amint azt a fogarasi magyarok példája mutatta.

A végső siker alapján az indítás sikerétől függ, az indítás sikerét nyilvánvalóan a Választási Alap sikere biztosít.

hatja. A ma legfőbb tennivalója tehát beállunk valamennyien erkölcsi és anyagi erőinkkel a Választási Alap gyűjtőmunkájába, ami a végső sikert alapjaiban biztosítani hivatott számunkra.

A NÉPFŐISKOLA MUNKAMÓZGALMA harmadik nevezetes próbatételünk. Számotvetni népünk tömegszükségleteivel, tudományos tisztaságot, komoly tanulmányi munkával és gondoskodni híven azok mielőbbi, célszerű kielégítéséről.

Mik ezek a népi szükségletek? Gazdasági téren a mezőgazdasági és ipari szakértelmen biztosítás, a munkába értelmiségi erőink hasznos bekapcsolása és ilyen módon népünk tömeges erőinek egységes felhasználása a népi fejlődés és haladás érdekében. Egészségügyi téren minden romlás elleni védelem megszervezése, hogy népi erőink töretlenül feszülhessenek neki minden olyan munkának, amelytől tömegeink jövő boldogulása függ. Művelődési téren értékeink kiválóztatása, összegyűjtése és hasznos beállításra népünk fejlődésének szolgálatába a tudás és a közösségi érzés hatalmas, teremtő-eszközzel egyaránt, ami a magában holt-tudást élővé, népet fejlesztő értékké avatja.

Mind a három próbatétel azt mutatja, hogy napjaink különleges teljesítményt kívánnak demokratikus értelmiségi erőinktől. Ez az ó külön próbatételük, ami súlyánál és nagy horderejénél fogva értelmiségünk számára történelmi jelentőségűvé magasztosodik. Mert ezek fogják meghatározni további szerepét népünk életében. Az első próbatételek sikere egyengeti a többiek sikerének útját. A próbatételek sikerének útja pedig a nép boldogulásának útja.

NAGY MIHÁLY

Naponta autóbuszjárat

Brassó - Feketehegy között.

Minden reggel 10 órakor külön járat a Strandig.

Vasárnap és ünnepnap több járat a Strandig.

Indulás a Hosszu utca 13 szám alól.

Jegyek előre válthatók.

Telefon 3807

Karács Andor

Műkedvelés és művészeti pártolás

Előttöm már mások is sokan telpanaszolták, hogy a demokrácia adta szabadságban megújuló műkedvelés még nem találta meg önmagát. A régi kitaposott utakon imbolyog, anélkül, hogy rádöbbenne: ez az út sehova sem vezet, vagy éppen visszakanyarog a népielést menthetetlenül megromló, a silányt és felszínessé felületre dobó hamis képzetek birodalmába. Ahelyett tehát, hogy a művelődésnek és a felvilágosultságnak értékes támasza volna, akaratlanul is ellene dolgozik. Ahelyett, hogy nevelne, félrevel, mint a rossz szülő, aki jóhiszemű gyengeségből tönkreteszti gyermeke jövőjét.

1.

Bár teljes mértékben tudatában vagyok annak, milyen hálátlan feladat a teljesítményre búske műkedvelő a legenyhébb bírálatban is részesíteni, úgy vélem, elérkezett az idő, amikor a halgatás bűn és véték volna. Bűn önmagammal szemben, aki így cinkosává válnék az építés úrfügyn történő rombolásnak és véték a műkedvelővel szemben, akit a jelkesedés vakon hajt előre és nem veszi észre közben, hogy eltévesztette az utat.

Kétségtelen, hogy ha csak mennyiség szerint ítélnénk, rövest megállapíthatnók: a műkedvelés a szabadság mai korszakában új, sohasem tapasztalt lendületet vett, pompás „virágzást” ért meg. Soha ennyi előadás, műsoros est, műsorszámokkal tarkított összejövetel! Soha ennyi lehetőség, hogy a „művészi” hajlam és becsvágy érvényesülési lehetőségeihez jusson, soha ennyi kitartás, hogy valaki közönség elé kerülhessen. Aki ma úgy érzi, hogy a Múza homlokán csókolt, nem kell megértetlenül, titkos buvár néznie vélt vagy valóságos tehetsége elenyészését, mert bármelyik pillanatban ott az alkalmam a szereplésre.

De nem is ez ellen van a kifogás. Sőt! A cél ma az, hogy minél többen belefekjen a művészet mezejébe lázának künződes izgalma, mert talán mincs is hatékonyabb eszköz az általános népműveltség szintjének az emelésére, mint a játék. Különösen, ha az érdeklődést ébreszt és — szereplőnek és nézőnek egyaránt — kitágítja a látókört, gyarapítja tudását, ítelőképességét, szép iránti érzékét.

2.

A baj azonban ott kezdődik, hogy a műkedvelés utabban már nem önművelő célokat tűz ki maga elé, hanem olcsó komtként versenyre akar kelni a művészetel. Arra vállalkozik, hogy jótányos áron gondoskodik a közönség művészeti szükségleteinek ellátásáról. Amolyan szellemi dugáruvá kezd előlépni, amely silány utáztatott kínál, mérhetetlen károkat okozva ezzel a mesterségbefeknek.

Igen, tudom, hogy különösen manapság, amikor a tagdíjakat olyan nehéz beszédni, minden egyesület arra törekszik, hogy előadások rendezésével fedezze a költségvetési hiányokat. Ez érthető és bizonyos mértékben, de még sem mentség arra, ami a műkedvelő előadások körül történik.

Igy elsősorban mindnyájan tudjuk, hogy minden ilyen előadás előtt „megvételik” a jegyeket, hogy az anyagi siker eleve biztosítva legyen. Ez a módszer, bármennyire is hatásos a kasszasiker szempontjából, komoly veszélyekkel is jár. Ezzel ugyanis már el is érték a célt, s a legcsekélyebb művészi erőfeszítés is feleslegessé válik.

Ezért látunk olyan sok szánalmasan gyenge színvonalú műkedvelőtől, és ami a nagyobb baj: maga a rendezőség és a szereplők sem tesznek utabban már semmiféle erőfeszítést. Az olcsó tappsal megtervezett kasszasiker teljesen kielégíti őket. Ezért adnak elő műkedvelők bármit, ami a kezükbe kerül, egyáltalán nem igényeznek többé a műsorszámok megválasztásában, nem bántja a füllüket még az sem, ha nagyanyáink korabeli régi lemezeket nyikorogtatnak le újra. Pedig a műkedvelésnek sohasem volna szabad a művelődés fejlődése, a haladás ellen dolgoznia, hanem mindvégig a művészetre, mint irányító csillagra kellene függesztenie a szemét. Vagyis előre kell tekintenie és tud-

nia kell választania, ha a műfhoz fordul illetért.

Fejlettebb országokban a műkedvelés még ennél is nagyobb igényeket támaszt önmagával szemben: uttorói szerepre vállalkozik, hogy megkímélje a színházat a kísérletezés anyagi kockázatától. De ha má ennyit nem is kívánunk tőle, elvárjuk, hogy ne éljen vissza mostani előnyös helyzetével és félrevelés helyett tegyen komoly erőfeszítéseket és találjon rá a helyes utra.

3.

Fontos tehát, hogy a műkedveléssel szemben is komoly igényeket támasszunk és itt is alkalmazzunk bizonyos mérőszá-

mórt, amely nélkül még a legkisebb igény próbálkozás sem lehet el.

Am mindennél nélkülözhetetlenebb követelmény, hogy a műkedvelést ne tévesztjük össze a művészettel. A zongorán kalimpáló kisleányban, még ha van is zenei érzéke, ne lássunk nyomban művésznőt. A színpadon ügyesen ugrándozó vasalt-nadrágos uriban ne lássunk vérbeli táncoszinészt.

A műkedvelő előadások betépi díjátak „leszarkolás” pedig távolról sem jelenti azt, hogy az illető a művészetek kitünő pártfogója vagy pláne, hogy a „felülfizetéseknél” tanúsított bőkezűség nyomban a jó értelemben vett mecénási rangba

emelje. Mert, ha ez így volna, ez azt jelentené, hogy az embereknek nincs szükségük a művészetek mesteremberére, számukra a silány utáztat is éppen úgy megteszi, mindegy, hogy ki látja el „szellemi táplálékkal”, illetve ki „szórakoztatja”.

Mindebből pedig az lehetne a tanulság, hogy a művészpártoló, ha valóban meg akar felelni a fogalomnak, a pártolást az igazi művészeknek kezdje, mert akkor a műkedvelői teljesítményekkel szemben is magasabb igényt fog támasztani. Ami viszont a műkedvelőt illeti, ideje volna már, hogy önbírálatot gyakoroljon maga felett, mert ez bizonyára magasabb színvonal és cél elérésére sarkalná a poshadt vízekben való tésedési helyett.

És főleg a tisztelt műkedvelő ur és hölgy tudja meg: ha azt olvassa magáról, „szerepét kitünően alakította”... ez semmit sem jelent, ellenben, ha már bírálatra érdemesítik, talán már lesz belőle valami... Idővel egy rossz színész okvetlen lehet belőle.

Beszélgetés Méliusz Józseffel egy új könyvről, az irodalom és a politika viszonyáról, az értelmiség szerepéről. A magas irodalom harca az igazságért és a valóságért

(Székelyudvarhely, a N. E. munkatársától.) A Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi nagygyűlésével egyidejűleg megnyitott könyvnapok alkalmából találkoztunk Méliusz Józseffel, a kitünő íróval. Felhasználtuk az alkalmat, és egy-két kérdést intéztünk hozzá a Népi Egység olvasói nevében.

— A könyvnapok előkészületében elhangzott nyilatkozatokból és közleményekből már tudjuk, hogy „Sors és jelkép” című könyve a háború alatti Dél-erdélyről foglalkozik egy 1943-ban történt utazás leírása keretében. Első kérdésünk: mi indította könyve megírására?

— Helyesen arra a kérdésre kellene először válaszolnom, ki ösztönözte a könyv megírására? A brassói olvasót ez amúgy inkább érdekelheti, mert a könyv megírásának gondolatát Szemlér Ferenc ve-

tette fel, 1943-ban, épp azon a délderdyi utazáson, amelynek végállomása a Bánság, a Marosmente, Enyed és Szeben után Brassó volt és amit könyvemben leírok. Az eredeti kérdésre válaszolva azt mondhatom, hogy könyvem megírásában egyszerű szándék vezetett: jó könyvet, jó irodalmat írni.

— De könyve, ha tudunk szerint szépirodalmi is, nem mentes a politikától.

— A kettő nincs is ellentétben egymással. A jó irodalomra a mai magyar irodalom európai viszonylatokban is magas szintje kötelez minden magyar író, a többi a magatartás és az író benső tartalmának kérdése. Tul vagyunk mind az irodalmi, mind a világnézeti gyermekbetegeken, amely a magas irodalmi formákat és a haladó politikai tartalmakat elválasztotta egymástól.

A könyv és a tömegek

— Akkor mi a könyvének viszonya a tömegekhez?

— Tisztázzunk valamit! Könyvem, bár az értelmiségi olvasóhoz szól stílusát fejez ki és remélem, sikerül kimondanom Dél-erdélyről beszélni, azt, ami a háború szörnyű nemzetiségi elnyomatásában éppen a legszélesebb rétegek létét jellemezte, akkor is, ha ennek a végzetes időnek az ábrázolása intellektuális síkon történik. Nagy István joggal, színtelenül a széles néprétegek felvilágosítását és bekapcsolását követeli a kultúrába. Hangsúlyozom, ebben tökéletesen igaza van és egyet értünk. De tigganakkor nem hanyagolhatjuk el

éppen értelmiségi rétegünk felvilágosítását, gondolkodásának átmódolását, hiszen a különböző társadalmi rétegek nem elszigetelve, hanem együtt élnek, egymásra hatnak és épp a jelenlegi időkben és a nemzetiségi helyzetben elsőrendűen fontos az értelmiség szerepének a tisztázása és bekapcsolása abba a döntő társadalmi küzdelembe, amely a munkásságot, a parasztságot és az értelmiséget közös arcvonalra állítja: a nemzeti egyenjogúság megvalósítására és biztosítására.

— Ezekkel az igényekkel, mit vár, milyen hatást vált majd ki a „Sors és jelkép”?

— Erre a kérdésre nehezen találom

meg a választ. Kétségtelen, hogy mivel ez a könyv többé-kevésbé számvetés is a múlttal, akadnak majd mind magyar, mind román részről, akiket a könyv felbószt. Ez természetes: az igazság megírására törekedtem. A kézirat egyik olvasója azt a kérdést tette fel a felszabadulás után, hogy valóban a háború alatt írtam-e a „Sors és jelkép”-et mert jóslatai megfiek. Ez a kérdés azt igazolta, hogy a mai valóságok körvonalai a háború kelles közepén is sejtethetők voltak mindazok számára, akik az igazságra törekedtek. Márpedig 1943 tavaszán az igazság kutatására indultam el délderdyi utamon, az akkori hitlerellenes romániai földalatti szervezkedés megbizásából, hogy kitapasztaíjam, mi a magyarság hangulata. Ime, az utazásból nemcsak többoldalas szervezeti jelentés lett, hanem egy háromszázoldalas köny is. Az olvasó dolga, mihez kezd vele.

Az író mestersége

— Köszönjük válaszait. De még néhány kérdés. Jelenik-e meg közelebből más munkája is?

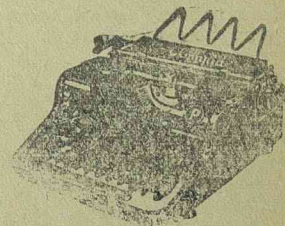
— Molter Károlyon keresztül kaptam meg a napokban Illés Endre üzenetét a Révai könyvkiadótól, hogy elfogadta „Város a ködben” című regényemet, amit még a bécsi döntés előtt fejeztem be, de az 1917—1918-as eseményeket ábrázoló záró fejezetei miatt nem jelenhetett meg a háború alatt. Egyébként ennek a könyvnek is Szemlér Ferenc volt a „bábája”. Összel remélem verseim gyűjteménye is megjelenik.

— Min dolgozik jelenleg?

— Háborus naplómat másolom. Az első nap: a Szovjetszövetség elleni háborúba lépésünk dátuma, az utolsó nap: augusztus 23. Egyéb munkáimmal még nem tartok ott, hogy megemlíthetném őket. Mindenesetre szeretnék tud lenni a választásokon és a békeszerződés megkötésén. Akkor remélhetőleg megnyugszik a felbolygatott Erdély és az írók tájunkon is visszatérhetnek teljes mesterségükhöz, az íráshoz.

MAGYAR JÁNOS

Todor Ion Jun.

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakműhelye — új gépek lerakata
BRASOV, Str. Reg. Carol 31 (volt. Olimpia)
Iroda az udvarban
TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

HORVÁTH ISTVÁN

Vessük szemünket az utra

Napsugárral homályt mérni, keresni a virradatot, lidérciángot nem kísérni, eltemetni a tegnapot mikor tudjuk magyarok?

Nyomunkban üldöz a multunk, véres fekete palásttal. Elemézt, mert nem tanultunk: magunkat felmérni mással... s mikor tudjuk magyarok?

Szép a felleg hogyha nézem pillangó-szárny képzelettel s míg vihar nő tent az égon várjuk összetett kezekkel s ránk tör a vész magyarok.

Napsugárral homályt mérni, keresni a virradatot, lidérciángot nem kísérni, eltemetni a tegnapot ideje már magyarok!

Igy tettünk és úgy akartunk. Mával öltük a holnapot. Jégverés vert végig rajtunk. Éjjel kerestük a napot régóta már magyarok.

Csáltak éjjel család bolygók, fáttyai a mi égtnek, enyészembe hulló golyhók; sorsunk mostan értük büntet, mert követtük magyarok.

Ki csak felnéz vakon fut ma. Köben vérzik meg a lába. Vessük szemünket az utra, s vesszen közülünk a kába álomkóros, magyarok!

SIPOS BELLA NOVELLÁJA

Komisznak a parasztok

1.

Ha arra a nyárra visszagonidolok, a napfényben égő nyírségi falut látom, a széles, poros utcákat, keresztanyám házát a főtérre néző kis fűszerüzlettel. A veteményes kert dús zöldjében rejtőző méhes zsongását hallom és a szél zizegését a kukoricatáblák között.

Tizenhét éves voltam akkor és azt hittem, hogy az egész világot az én gyönyörűségemre teremteték.

Sokszor annyira túláradt bennem az életöröm, hogy széttárt karral, sebesen, mint az orsó, forogni kezdtem vagy nekifutottam a dülömlőnek s szaladtam, míg csak birtam lélegzetet. Külsőre is nagyon megváltoztam. Arcom barna-piros színt kapott és kamaszos sovány tagjaim finom, leányos formát öltöttek. A férfiak szeméből olvastam ki a tetszést, mintha túlkörbe néznék. Ezen a nyáron találkoztam először a „mesebeli királyfi”-val.

Szép fekete lovon jött, szőke volt és dalt, mint az igazi királyfiak. Eppen ribizlit szedtem a kerítés mellett bokrokról, amikor fényes lovaglócsizmában, kihajtott selyemgömbölyű lovaglóval az uton. Elbámultam ott — mert először láttam valakit, akit királyfinak hittem — és szégyenkeztem a földre hullott a ribizli.

O is megnézett, hosszasan, érdeklődéssel. Szégyeltem nagyon, hogy csak egy kis színehagyott kartonruha van rajtam.

2.

Néhány nap múlva a „királyfi” bejött a borbély. Selyemcukrot vásárolt és hosszasan elbeszélgetett keresztanyámmal, aki leánykorában afféle foltfogató házivaró volt a kastélyban. Rajtam akkor már virágos szorsettuhá volt, az egyetlen úrnapló ruhám és a „királyfi” iránt érzett csodálatomban egy kis fölényes biztonság is vegyült. Tudtam, hogy miattam van a selyemcukor és a hosszú beszélgetés.

Mintán elmentem, keresztanyám mindezt elmesélt róla: Bogáti-Wittner Frigyesnek, a földbirtokosnak a fia. Gyermekkora óta ismeri, csak Fricsknek szólítja. Kedves, vidám fiú, fogott tanul az egyetem. Most vakáción van ő is. Nagy urak bizony. Az öreg képviselő és háromezer holdjuk van, meg egy nagy házuk a fővárosban. Nagyon finom emberek, ha fejönk a faluba, mindig meglátogatják. Lám, a fiatalúr sem feledkezett meg róla!

A földesúr fia azután majdnem minden nap benézett a borbély. Keresztanyám is felébredt együgyű hitéből. Aggodalmasan figyelte, hogy Frici a sajátos üvegharang mellé könyökölve, kedves és behízelgő szavakat mond nekem, amikkel fienként én tapasztalatlanságát alaposan meg lehet zavarni. De hát szelíd asszony volt és engem nagyon szeretett. Nem akarta kedvetemrontani.

Egyik nap délután könnyű homokfutó állt meg a ház előtt.

— Elviszem egy kicsit kocsikázní — hívott a földesúr fia.

Keresztanyám sóhajta bólintott, mire én mekiestem és két heves csókot nyomtam bánatos övegyi arcára.

3.

Elhelyezkedtünk, Frici megfegyvertette az ostorral a két nyugtalan csikót és a homokfutó elporzott velünk a falum kerestűl, ki a mezők felé.

— Látja! — mutatta Frici — ez a határ, ameddig a szem ellát, a miénk. — Nagy kört irt le az ostorral. — Háromezer hold egy tagban! Nézze, ott messze azokat a nyárfákat, alig látszanak idáig, egészen addig. — Féltemen gőg ömlött el az arcán. Már el is felede, hogy mellette vagyok, magának beszélt csak és mutogatótt.

Alkonyodott, mire hazafelé fordultunk. — Most egy másik uton viszem vissza — mondta.

Ezen a dülömlőn sárga homok szitált a kocsik kerekén, a lovak lába is mélyen besüppedt a homokba, úgy hogy csak lépésben haladhattunk.

Néztem, néztem az egyre soványabbá váló földeket és egyszerre elképzeltem csodálkozással kiáltoztam fel.

— Mi ez? — kérdeztem az utmenti földekre mutatva. — Ilyet még sohse láttam!

A csodálkozásra megvolt minden okom. Hihetetlenül keskeny sávokban váltogaták egymást a különböző növények. Két méter széles csíkban kukorica zöldelt, aztán néhány bokor burgonya következett, majd néhány méternyi lucernás, aztán megint kukorica, megint lucernás és egyetlen darab föld sem volt szélesebb két-három méternél. Az ut két oldalán mintha keskeny szallagokból volna összevarrva a vidék.

— Itt hányféle növényt vet a gazda egy darab földbe? — kérdeztem és szemem tágrameredt a furcsa látványtól.

Frici fölényesen mosolygott. — Egyfelét, csak úgy, mint másutt. Minden ilyen keskeny földszalagnak más-más gazdája van.

— De hát miért nem vesznek másutt földet? — kérdeztem.

— Másutt? — nevetett Frici — nem igen vehetnek. Mondtam magának drágám, hogy itt minden föld a miénk, mi pedig nem adunk el egy darabot sem. Legfeljebb a másik falu határában vehetnénk, de az messze van és nem tudnánk megművelni.

— De hát maguk miért nem adnak el nekik? — kérdeztem csökönyösen. — Ez mégis csak lehetetlen! Ezek a keskeny földcsékek! Mintha gyermekek játékkertjei volnának.

Az arca gonosz lett és kemény. Hangja udvarias volt, de csupa elutasítás.

A kormány segítségét kéri a szárazságsújtotta uzoni székelység!

(Uzon.) Kattog az írógép, cseng a távbeszélő, lázas munka folyik az uzoni székelységben. Az egyik asztalnál a községi bíró hallgatja az egyik székelységi gazda panasztát s nyomban igazságot is tesz. Bodosi Sándor községi főjegyző éppen a közművelődési ház építési munkálatainak megtekintésére indul. Vele tartunk. A község-háza nagyterméhez hozzáépített közművelődési ház és beépített színpad munkálatai — a pár hét óta felmerült nehézségek ellenére is — befejezéshez közelednek. Az

Ahol semmi eső sem esett

Visszamegyünk a jegyzői irodába s Bodosi Sándor főjegyzőtől a várható termés felől érdeklődünk:

— Amilyen szépek mutatkoztak kora tavasszal a termés, éppen olyan kétségbeesett most a helyzet a hatalmas szárazság miatt. Az idei tavasz és nyár folyamán még annyi eső sem hullott le Uzonra, mint az öt környező községekre. A szárazság ezeken a területeken kezd megdöbbentő méreteket ölteni. Jelenleg a takarmányhiány érezteti nagyon a hatását. Volt olyan kaszáló, ahol egy holdon nem lett még egy mázsza szénafű sem. Ha pedig most, egy pár napom belül nem lesz eső, akkor a sarjatermésre sem lehet nagyon számítani. A takarmányhiány miatt a gazdák kénytelenek olcsó áron elköttyvetni drága állatállományukat. Ezáltal a székelységi gazdaságot mélyre sodorja.

A „hivatalos” levelezőlap

Beszélgetés közben öregedő székelységi asszony áll be a jegyzői irodába. Öt-hat év körüli sápadtképzű gyermeket vezet. Megáll a jegyző asztala előtt, zsebéből egy frissen irt levelezőlapot vesz elő.

— Azért jöttem én, jegyző ur, ha lenne szíves ráírni a levelezőlapra, hogy jó helyre került ez a kis székelység. Mert az eddig anyja a levélben olyan szépen kért, hogy

— Maga ezt nem érti, drágám! A paraszt komisz. Ha földet adnánk nekik, ki művelné meg a miénket? Nem, egy darabot sem kapnak. Így kénytelenek nap-szamba jönni hozzánk, ha enni akarnak. Keményen kell fogni őket, ravasz és komisz valamennyi. — Haragosan suhintott az ostorával, mintha egy láthatatlan paraszt hátra sózna vele.

A parasztok éppen hazafelé igyekeztek a földekről. Amikor kocsink elhaladt mellettük, csendesen és alázatosan köszöntek. A földesúr fia leereszkedően megbíccintette a fejét és fűtyűszedett...

4.

Mire beértünk a faluba, a nap a láthatár pereméig bukott. Vörös fényben égett a falu, mintha felgyújtották volna a földbesüppedt házakat.

A temető mellett hajtottunk el és nekem eszembe jutott halott nagyapám, aki itt fekszik egy füvel benőtt hant alatt. Neki még jutott egy keskeny földdarab, de a fiainak már nem hagyhatott semmit. Őt fia volt, őt részre mégsem hasíthatta. A fiuk — köztük az én apám is — szerteszóródottak a világba, ki a városba ment, ki messze, a tengeren túlra...

Másnap valami kézimunka főle hajolva üldögélt a szobában. Kintől könnyű homokfutó zörgése hallatszott. Keresztanyám beszűlt a szobába.

— Gyere ki aranyom! A földesúr fia jött.

— Nem akarom többet látni — mondtam keményen. Összeszorítottam az öklöm, hogy piros lett a körömöm helye. Aztán öltöttem tovább a selyemszállal.

épület felerészben már be is van cserepezve.

— Sokan azt jósolták — mondja Bodosi Sándor — hogy az ilyen nehéz pénzügyi helyzet mellett soha sem tudjuk felépíteni a közművelődési házat. Hiszen egyetlen lej nélkül fogtuk hozzá a nagy munkához. A falu népe azonban egy emberként fogott össze s a közös áldozattal való esőddel művelt. Az iparosítás, a gazdasági fejlődés s a falu valamennyi dolgozó rétege önkéntesen kivette részét a munkából.

súlyos elszegényedés fenyegeti.

— A székelységi állatállomány megmentése érdekében tenni kell valamit, amíg még nem késő. A kétségbeesett nép a kormány és az illetékes szervek gyors segítségét, támogatását kéri és várja. Annál is inkább elvárja a Székelységi népe ezt a támogatást, mivel a tavaly, amikor a nagy román alföld termésének jórészt pusztította el a szárazság, az a vidék sietett Bukarest és az okiráltságok városok segítségére. Ekkor egyedül az uzoni állomáson közel ezer vagon burgonyát raktak kocsikba a főváros és a nagyobb városok részére.

— A székelységi nép bizik abban, hogy a kormány minden tőle telhetőt megtesz a szárazságsújtotta székelységi nehéz helyzetének megkönnyítéséért.

Olcsón akar nyaralni?

Adjon fel hirdetést

a Népi Egység „Fizető-vendég” rovatába.

Szavanként 200 lej.

Jelíges hirdetések kezelési illetéke 300 lej.

Fizető-vendéget akar?

Küldjön be postafordultával ajánlatot

a Népi Egység „Fizető-vendég” rovatába.

Szavanként 200 lej.

Jelíges ajánlatok kezelési illetéke 300 lej.

már megszokta új otthonát s társaival együtt barátságot kötöttek a székelységi gyermekekkel. A falu népe pedig kettőzött figyelemmel, szeretettel gondoskodott róluk. A főjegyző gondosan ráírta a levelezőlapra — úgy ahogy a székelységi népe kívánta — hogy a kis Jancsi jó helyre került, jól érzi magát, ne aggódjanak érte: a székelységi társadalom nem felejtette el az inség áldozatait iránti kötelességét!

Később Bodosi főjegyző megemlíti, milyen szeretettel fogadta a község népe a gyermekeket. Az első csoporttal kevesebb gyermek érkezett, mint amennyire számítottak. A székelységi asszonyok valóságos közfelfordulást vívtak egymással a gyermekekért.

Adjon meg a gyorsvonat az uzoni állomáson!

A beszélgetés végén megemlíti a főjegyző, hogy a község és a környék népének egy kérése van a CFR vezérigazgatóságától. Alsó-Háromszék közel húszezer lakója, akikhez legközelebb az uzoni vasútállomás van, kéri, hogy a Bukarest—Marosvásárhely között közlekedő gyorsvonat legalább egy percre álljon meg az uzoni állomáson. Most, aki a gyorsvonattal akar utazni, annak előbb be kell mennie Sepsi-szentgyörgyre vagy Prázmárra, ahol szintén megáll a gyorsvonat. Alsó-Háromszék népe reméli, hogy ezt a nem nagy kérést hamarosan teljesíteni is fogja a CFR vezérigazgatósága.

Bucsur veszünk a főjegyzőtől s még egyszer végigsétálunk a községben, ahol kisebb-nagyobb torzalkodások, véleménykülönbségek okozta viták elcsendesedését helyreállt a társadalmi béke. A parasztság, munkásság és az idők szavát megértő értelmiség kéz a kézben halad egymás mellett. A falu székelységi népe kélemben egy, s hogy a nagy kérdésekben is egységesen gondolkodik, annak legszebb példája a közösségi munkával felépült új közművelődési ház.

BEKE GYÖRGY

Az értelmiség feladata

Az elmúlt hetekben Kacsó Sándor a Székelységi földön járt. Ezalkalommal egyes városokban értekezletre hívta össze a falvak értelmiségét, elsősorban papjait és tanítóit. Beszédéből nyilván kivilágolt, hogy a magyar értelmiség munkabeállítasáról van szó. Megállapította azonban, hogy értelmiségünk nagy része meglehetősen óvakodik, hogy a közösségi munkában résztvegyen.

Mi ennek az oka? A hibák, vagy félreértések, amelyek miatt értelmiségünk nagyrésze bizonyos óvatossággal néz minden közösségi megmozdulást, az értekezleteken megvitatásra kerültek. Kétségtelen ugyanis, hogy történtek hibák. S ha pedig röviden ki akarjuk mondani, mi az oka értelmiségünk félreállásának, azt mondhatjuk: nem akarnak résztvenni a politikai életben.

Ez baj. De hát nem mindenki született politikusnak. Van azonban a politika kívül még más munkaterület is. Van még terep, ahol dolgozhatnak. Ilyen például néptűnk művelése. Ez nem politika, de kötelesség.

Ha ugyanis végignézzük néptűnkön, látjuk, hogy közművelődésünk mennyire hátramaradt. Ifjúságunk nemcsak földműves, de iparosifjúságunk is a legteljesebb elhanyagoltságban él. A tánc, néhány műkedvelő előadás nem jelentheti ifjúságunk műveltségét. Rendszeres előadásokra van néptűnknek szüksége, hogy felemelkedjék, hogy magasabb szellemi színvonalával a világ fejlődésében hátra ne maradjon.

Itt van szerep értelmiségünknek. Itt vár hivatás és kötelesség minden egyes emberre, aki a falun az értelmiséget jelenti. Ha ezt nem értjük meg, szellemi elmaradottságunkért egyszer felelni kell értelmiségünknek. És majd elmarasztalja őt a történelem, azért, mert néptűnk szellemi felemelkedéséért nem indított küzdelmet. Reá vár ez a kötelesség s ha ettől visszahúzódik, a történelmi felelősségrovorás nem fog elmaradni.

Holló Ernő

Amikor majd a párdnc együtt tanyázik a gödölyével...

Mit tanult a Székelyföld népe az idei pünkösdi búcsun

...ÉS A NEMZETEK KI FOGNAK BÉKÜLNI. — a fegyverekből ekevasakat, s a lándzsákból sarlókat fognak kovácsolni! A proféta jóvendülésének szavait százezernél többen hallgattuk, akik Csíksomlyóra, a Székelyföld búcsujáró helyére ez év pünkösdjén felvonultunk.

Nagy áldozatok és sok fáradtságos munka árán a rendezőség dr. Hirsch Hugóné irányításával szabadtéri szinpadot állított fel a tanítóképző tágas udvarán, — ahol három este előadták Krisztus életét, kereszthalálát és feltámadását tizenhat jelenetből álló előkép-sorozatban.

Az előkép beállításai és a szereplők oly tökéletesek voltak, hogy mindnyájan átértékeltük a jelenetek mély értelmét és azok hatásai alatt távoztunk az előadásról.

A KÉTÉZER ESZTENDŐS krisztusi szenvedéseket és a proféta jóvendülését, utmutatását nem lehet többé csak hagyományként tekinteni. Többé nem megfoghatatlan titkokatosság ez. Az egyszerű írástudatlan tanítványok írástudókká váltak... A két világháború szenvedéseiben az írástudók és fejedelmek Krisztus nehéz keresztfát számtalanszor rakták az egyszerű tanítványok utódjainak vállaira. Édesapáinknak Habsburg Jókák, fivéreink, fiatal családapáink, leventegyermek katonáink és ezek hozzátartozóinak egy Hitler nevű káplár hőhírlégényei, s ez utóbbiak által okozott szenvedéseink még sokkal nagyobbak, sokkal ijesztőbbek, mint a szegények kétezer év előtti nagy tanító-mesteréi voltak.

A BETŰ OL, de ugyanakkor öntudatos. Életre és cselekvésre nevel. Az első világháború rózsaszínű, s a második világégszöld színű tábori lapjai ugyanugy figyelmeztetnek, ugyanugy meggyűlöltetnek a mult idők gyászeseményeit, mint ahogy a nagyszámú nézőközönség a csíksomlyói búcsu alkalmával megértette a nagy Mester világmegváltó szövegét, melyet nem rózsaszín vagy zöld, hanem fehér papírra vetett írott betűkből olvasott fel a bemondó-angyal.

Körülöttünk itt is, ott is felhangzottak a megjegyzések. Hol félhangosan, hol egészen hangosan, hol elfojtott sóhajtszerűen, de mintha egyetlen lélek szabadult

volna fel, ugyanazt mondták, azt sóhajtották a székely bácsikák, nének és fiatalok egyaránt: „Ezt szerefnök mi is, — ezt kellene megvalósítani!”... De ezt még sokan nem akarják, vagy nem tudják.

Még vannak a háborúknak vámszedői. Olyanok, akik a fegyvereket nem szívesen kovácsoltatják át ekevasakká, de a népi megnyilvánulások után itélve, aranyborju-imádásuk mégis csak a vége felé közeledik. A jövőben nehezen fognak találni segédeszközként felhasználható öntudatlan gépmembereket, akik életüket azért áldoznak fel, hogy a városok olcsó embervéres mancsaikkal tovább turkálhassanak aranyaik között, vagy nyugodtan csücsüljenek pénzszájkajkon a világ végezetéig.

A POHÁR BETELT. Erre megtanított a két világháború minden képzeletét felülmuló borzalma. Megtanított a nyomorgó emberiség minden szenvedése. Minket, az árményvilágban hátramaradottakat kényszerítettek és kísértettek nappalainkon éppen úgy, mint éjjelenként az ártatlanul elpusztított embermílók szellemei. Csontvázujjakkal intenek a kétezer év előtti utmutatásra, s hangtalan szavakkal állandóan fülünkbe sugják, hogy hajtsátok már egyszer végre. Kiméjtek meg az ártatlan embereket, gyermekeket a további véron-

tástól, pusztulástól. Béküljétek ki már egyszer egymással! Mindnyájan Isten teremtményei vagytok. Az élető nap egyformán süt minden embert, találjátok meg magatokban az igaz embert.

Ezek az érzések és kívánságok ott lapanganak a népi lelkekben. Hiába változtatták át a volt urak a Székelyföldet lak-tanyákká, barakkborokká és háborús erődítményekké, a nép öntudatos fiai a demokrácia ellen kezükbe nyomott fegyvereket mégis eldobálták. Most azon van a sor, hogy az eldobott fegyvereket hozzáértő munkások alakítsák át sarlókká és ekevasakká, mert a sok megpróbáltatás után a székely nép békés életre és a nemzetek közti kibékülésre vágyik. Ez a nép határozott óhaja, s ezekkel a benyomásokkal távoztunk a székelység nagy találkozásáról.

Ezek után a proféta szövege nem lehet többé dogma, hanem vezérforrás, a cselekvésre, melynek további része így hangzik:

„EGYÜTT LAKIK MAJD AKKOR a farkas a bárányal. S a párdnc együtt tanyázik a gödölyével. Együtt él majd borju, oroszlan és juh. És a parányi gyermek terelheti őket...”

KIRJAK KÁROLY
Csíksáncfalva

JÉKELY ZOLTÁN:

A Szamoshoz, talán utólszor

Mondsz-e hirt rólam ezer év után örök buzdás, forrásvízű Szamos? Vagy elemek futós, mint az idő, mely önmagából minden jelt kimos - ?

Pedig kevés volt ily szerelmesed, ily nimfa-hajszoló pástorfiud, ki berkeidben szinte elveszett, feledvén ott halált, bajt, háborút.

Ősember kedvvel, és szigonyozó módjára leste szebbnél szebb halad, s hány dől fényben lustán napozó kigyó elpusztított husz év alatt!

Lónán, Gyaluban hányszor lepte meg pászor látvány, hogy horgot feledőn bámulta a vizes lánytesteket, kik hancuroznak a hús feredőn.

Tükrödre ujhegyével verset írt, s ha orrához emelte a kezét, tisztán érzé egy régi, agatirz királyleány pazar illatszerét.

Írtózatón fájt neki az enyészet, s hogy a való szemfényvesztő család! Eltéve egy ős gyermekkorú idézett — mivel szegény költő volt, és halász.

Gorkij művei magyarul

Magyar nyelven 1901-ben jelent meg az első Gorkij-mű (Csudra Makar és egyéb elbeszélések, Ambrozovics Dezső fordítása, Lampel-kiadás) és utána sorra jött a többi híres Gorkij-könyv, 1902-ben „Egy bűntett és egyéb történetek”, „Egy leány”, „Malva” és 1903-ban — többek között — az „Éjjeli menedékhely” (Hazai Hugó fordításában). Még ugyanabban az évben Havas József is lefordította ezt a szindarabot és ez a könyv került 1926-ban újabb kiadásra.

Hogy csak azokat a Gorkij-műveket említsük, amelyek több kiadást értek meg, felsoroljuk a „Hajléktalanok”-at, a „Foma Gorgyjejev”-et, a „Gyónás”-t, az „Anyá”-t. Kerek negyven könyve jelent meg Gorkijnak magyarul. A második világháború előtti időben jelent meg a „Klim Szamgin élete” és ami még érdekesebb: 1943-ban az „Élet iskolája” és „Első szerelmem” című novellák, valamint az „Igy születik a bűn”.

Több kötet jelent meg magyar nyelven Bécsben, de van olyan is, amelyik Berlinben. Az első világháború előtt pedig kiadták Budapestén a „Kispolgár”-t románul és szerbül is, a „Foma Gorgyjejev”-et pedig horvátul. A világháború idején u. n. „irodalmi ponyva” formában került kiadásra a „Január 9”, 1941-ben pedig megjelent a közönség előtt már levetítették a „Gyermekeim” című Gorkij-filmet.

A „Nyugat” is állandóan foglalkozott Gorkijjal. Az „Artamánovok”-at folytatásokban közzölte a 30-as években és amikor Illyés Gyula ismeretes moszkvai útja után orosz antológiát ad ki, abban is közli Gorkij egyik kisregényét, „A bika” címmel. Ugyanabban a műben Gorkij-életrajz is megjelenik. Illyés Gyula tollából.

Most, a felszabadulás után (és a Gorkij-évforduló kapcsán) a magyar kiadók újabb kiadásokra készülnek és különösen a munkásság körében számítanak sikerre.

Irók száműzetésben

... A honvágy legerősebben az írókat kínozza. Hiába próbálták idegen nyelven írni, a legtöbben, különösen a szépirod-fájón érezték a nyelvi közösség hiányát. A könnyebb fajsúlyúaknak és a tudományos íróknak sikerült az új nyelvet elsajátítaniuk, de a költők, novellisták, regényírók és esszéírók sokkal mélyebben kötődtek az anyanyelvükhöz ahhoz, hogysem átállították egy új nyelvre. Az asszociációk bonyolult játéka, a gyermekkor dőmögő élményei magyarul jelentek meg és így a legjobb esetben csak úgy érvényesülhetek, ha jó fordítót találtak, vagy legalább is olyan valakit, aki átfűsölő nyers fordításait. Ez roppant fáradtságos és nehéz munka. Sokan közülük meghasonlottak magukkal, magyar verseket szavaltak a kávéházakban és effelejtődtek. Sokkal könnyebb dolguk volt a képzőművészeknek és a zenészeknek. Néha egy-egy magyar szín, táj vagy dallam emlékére talán őket is elfogta a honvágy, de nem voltak olyan fájdalmasan kiközösítettek, mint az írók.

(Károlyi Mihály cikkéből.)

Levél a faluból

Hogy dolgoznak Csíksban a magyar nép ellenségei?

Aláírásgyűjtés a háborús bűnösök érdekében a „történelmi” védő-szárnyai alatt

Csikcsatószegeiről kaptuk az alábbi levelet:

Ez év februárjában a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete meghívására Csíkszeredából Oláh Péter és Báky Domokos megyei vezetőségi tagok gyűlést tartottak, hogy a népet a MNSZ munkájáról és a szervezkedés szükségességéről felvilágosítsák.

A gyűlés napja reggelén magyar nemzeti színi cinkék voltak találhatók a pónakon és kerítéseken, melyeknek szövege a Magyar Népi Szövetséget és annak vezetőit gyalázták. A gyalázkodó cédulák betűi teljesen egyeztek egy helybeli ur gépének betűivel — amit később a csendőrség is megállapíthatott. Mégis az történt, hogy a helybeli Barabás Márton plébánosnál és a Magyar Népi Szövetség titkárnál, Kelemen István kántornál tartottak házkutatást. Barabás plébános írogépének betűi egyáltalán nem hasonlítottak a rópcédulák betűihez. A szemésmeni csendőrmester mégis napokon át ezen a gépen kísérletezett. Ebből persze az származott, hogy a pap és a kántor a Magyar Népi Szövetséget vádolják a történelemért, s azóta félre is álltak a munkától. A rópcédulák szerzőit ellenben nem találták meg.

Bors Antal csatószegei lakos, a demokráciaellenes harcban első helyen áll. Kapcsolatai mind a magyar, mind a román reakció tábora felé tökéletes. Ő már ezen a téren teljesen nemzetközi. Pünkösdi másodnapján egy háborús bűnös kérvényét hordozta végig a falun s az ünneplő nép

Nikodémusz Károly:

A pók

A keresztes pók nagyon haragudott a napsugárra, mert rablóhadjáratait sokszor leleplezte és sok, biztos zsákmányt elmenekített körmei közül. Bosszút esküdött ellene. Elhatározta, hogy finom hálót sző, törbe fogja vele ellenségét, aztán rárohan és meggyűlölt. A napsugár nem félt a veszélytől. Bujdoskát játszott a hálón. Bebujt, meg kibujt rajta. Amikor a pók meg akarta fogni, már a barlang szájánál bóbiskoló hangvirág kelyhén e-nyelgett a katicabogárral.

A pókot ette a méreg, de az nem használta neki semmit. Új cselekvényt szőtt. Új hálót feszített az ajtaja elé, sürűbbet minden eddiginél. Éjfélkor, mikor elkészült a nagy munkával, azaz az édes gondolat-feküdt le: na, holnap mégis elérem a célokat.

Csak hogy a napsugár, — amíg a pók egyik hálót a másik után szötte, — egy parányi magvaskát ringatott a barlang szájánál. A magból virág lett. A virág megnőtt s kecsesen illegette magát szerelmese, a hajnali szellő előtt. A háló minduntalan beleakadt s ő minduntalan lefejtette magáról a bájait eltakaró fátyolt. Mire a pók nagy későn felébredt, a napsugár csatákká tépett hálón kaca-

csoportjai közt aláírásokat gyűjtött Kolumbán József kiszabadítására. Közben pedig fennhangon gyalázza a demokráciát és azokat, akik azt vezetik. A népbíró-ságot erős szavakkal ócsárolta. Ijesztgette a népet, hogy ha most nem mentik meg ezeket az embereket, akkor ez a most uralkodó szedett-vett társaság őket sem kiméli meg a hasonló sorstól.

Csoda-e, ha ilyen és hasonló tevékeny-

ség után a nép megzavarodik és kételkedni kezd? De az is csodálatos, hogy még az ilyen emberek szabadon garázdálkodhatnak. Talán annak tudható be, az ilyen rendellenesség, hogy a bors antik „történelmi” pártok itteni képviselői vannak szoros barátságban.

Csikcsatószege, június 16.

Maradtam tisztelettel
LÖRINCZ JÓZSEF

ASZÉPÉC TITKA

ROMANIA PATENTED

pomada MIRELA

SZÉPIRÓK ÉS KÜLÖNBÖZŐ BÚRCÉSETEK KIÍRTÓJA

PATIKUS

Dr. M. Sterescu

8-100 LIADETA 34 - BUKAREST

Milyen nagyságú cipőt hord?

Elsőrangú női bőrcipőt árusítunk

34, 35 és 36 számokban

10% kedvezménnyel

Eos

cipőáruház

Brasov, Str. Reg. Mihai I. (Kolostor utca) No. 28.

(Az „Ursu” étterem mellett.)

Uzinele Teonits A.R.

Fűtés. Vállal kazánok-
vácsmunkákat, csőszeléseket,
gépjavitásokat, épület és butor
asztalos munkákat. Elsőrendű
szakemberek. Jutányos árak.
Jótállás. Tel. 495.

Kész hálószoba

BUTOROK illetve turnir-
utáztára
modern kivitelben állandóan kaphatók. Stroja
Dezso, épület és bútor asztalos Sepsi-
szentgyörgy, Brassai Sámuel u. 44. (volt
Csabau.) Vidékre felelősség mellett csomagolva

EGY „LANG” és „WOLFF” 60
lóerős motor földgázra és petroleumra
eladó.
Nagy Ferenc, Vánatori. (Tárnava Mare).

Fűszer üzlet

dugaszolt italmérés lerakat, közel
központ, telefon, gáz. Betegség
miatt leltár szerint

1-2 évre átadó.

Telefon 39-80. — 8-1, 4-6 óra között.

* Nagyszebenben Libiczi Adél,
dohánytörszdejében, str. Elisabeta 29 sz.,
hirdetések eredeti kiadóhivatali árakkal
adhatók fel.

Astra Mozdó, Brassó

Június 29-étől

A magyar filmgyártás remekei!

Te vagy a dal

Fülbemészó muzsika.

Szereplők: Sárdy János, Szabó Klári,
Vasary Piri, Sennye Vera.

Előadások pontosan 3-tól kezdődnek.

Fürdő-üdülőtelep

és panziótulajdonosok biztos sikerrel
hirdetnek a Népi Egységben.

Megérkezett az első erdélyi

MUTATVÁNYOS PARK

(A tűzoltó kaszárnya mellett.)

Ha jól akar szórakozni, akkor keresse fel a népspor-
tot nyújtó, a mai kornak megfelelő szórakozóhelyet.

**Sport, labdadobás. Céllövészet.
Villanyerőre felszerelt hajóhinta.
Motoros lánchinta.**

Saját zene.

Szokjunk a repüléshez!

Legújabb hanglemezek szórakoztatják a közönséget.

Szíves pártfogást kér a tulajdonos: **Erdei Béla.**

Nyomatott: Tipografia „Duna Non” Brasov, Str. Regale Mihai 14.

APRÓHIRDETÉSEK

FOGLALKOZÁS

Asztalos segédekkel felvesszük.
Kovács, Ștefan Cel Mare 26.
5861-f

Megbízható mindenest keres
Engel, Brassó, Str. Traian Gre-
zavescu 3. 5922-f

Önállóan dolgozó kárpitos se-
gédet jó fizetéssel állandó mu-
kára alkalmazzuk. Markovits
Hermann, Brassó, Str. Reg. Carol
47. 5923-f

Rádió szakembert alkalmaz-
sok előnyös feltételekkel. Baju-
reanu mérnök, Brassó, Hosszu-
u. 40. Telefon 28.52. 5935-f

Iskolázott fiatal lány állást ke-
res irodában sürgősen. Ajánla-
tokat a kiadóba kérek. 5953-f

Egy ügyes brassói 14-16 éves
fiút mérlegkészítő tanulóknak fel-
vessz. A. B. o. József, Brassó, Str.
Spt. Militar No 3. 5961-f

Szezonmunkára alkalmazunk
fiatal munkásokat. Jelentkezni
lehet reggel 7-8 óra közt a
„Bársana” volt Kocsis parketta-
gyár irodájában Brasov, Calea
Bucureștilor 35. 5962-f

Félnapra bejárónői állást ke-
resek jobb családnál. Cim a ki-
adóban. 5981-f

„Cetate Neagră” vendéglő
Feketehalomban sürgősen keres
szakácsot, vagy szakácsnőt és 2
lányt kiegészítőnek. 5982-f

Fodrászsegédet azonnalra al-
kalmazunk. Benke fodrász. Tus-
nádfürdő. 5994-f

Keresek egy elektro-segédet
instalációra és tekercselésre. Un-
áll munkát és egyet rádiókra
cim a kiadóban. M. E. n. o. k. tel-
gére. 5987-f

ADÁS - VÉTEL

Női szürke, angol tavaszi ka-
bát eladó. Cim a kiadóban. 5799-a

Gyermek fürdőszék és egy
petróleumgáz, amely konyha-
kályhára alkalmas, eladó. Cim
a kiadóhivatalban. 5834-a

Kombinált szoba, új, eladó.
Felvilágosítás „Progres” cégénél,
Brasov, Hirschner utca 1. Tele-
fon 2398. 5840-a

Sötétkék tavaszi kabát sürgő-
sen eladó. Cim a kiadóban. 5800-a

Eladók: 8 drb. gyári tejes-
kannák, 1 új tejfőzőgép, 1
asztali kályha, egy W. C. csésze,
egy konyha kagyló, 1 majdnem
új jégkészítő, egy nagy részlet,
1 fürdőszoba kádval együtt, 1
gyermekkoszt, 1 szekrény, 1 ág-
y. Cim: Brassó, Str. Tr. Moșiu 28.
elől az üzletben. 5869-a

Kovács János, cilinderek, alaku,
korács faragás, különböző ko-
vács szerelmek, 120 m/m-es
paralel szatuk és szatú asztalok
eladók. M. o. t. a. l. e., Brasov, Str.
Lunga 188. 5891-f

Cserecsznye és meggyemet
szárazat 3000 leírát literenként
versz Metal Hosszu utca 188.
5892-a

Euphonium (Bass-kürt), el-
adó. Cim a kiadóban. 5877-a

Csészlőszekrényt keresek meg-
vételre 1000-1200 magyar
gyártmányú golyós csapágyakkal.
Eladom L. a. n. c. gyártmányú új
arató kőszék gépet, 5 lóerős
Siemens gyártmányú új villany-
motoromat 220/380 W. 1460 for-
dúlattal, 100 m. három fázisu,
gumikébelt, 10.000 drb gyári-
munkák, és egy építészre alkalmas
téglat, Molnár Árpád, Hosszu-
falú 23 szám. 5928-a

Eladó 3 fogatú könnyű szekér
Bácsfaluban 517 szám. 5930-a

Cementcsőgyártó gépek,
vaslemezekkel, világos juharka
hálószobabútor eladók. Covasna,
Deák Ferenc 28. 5943-a

Eladó részletes rózsaszín vas-
ágy ajáliszekrény, almazöld
fa, fehér üvegcsokrány, bi-
dogfürdőkád, kőláncos arany
kályha tartállyal, 44-es csizma,
báránnyelű rövid bunda, női,
férfi cipők stb. Sepsiszentgyörgy,
Olt u. 30. 5944-a

Vadonutj fűrészbátó karika-
hajtó varrógép és Teodorit el-
adó Kovácsnál, Brassó, Octavian
Goga 12 (Szitás utca). 5950-a

Sürgősen eladó 1070 mm régi
golyós Máv. gyártmányú 1928-as
évbéli csészlőszekrény, E. M. C.
gözkazánval teljes felszereléssel.
Erdeklődni lehet Bartók Odóné-
nél, Barátoson. 5956-a

Két gyapjuszövet kötőgép 6-7-
es számú eladó. Satulung 931.
5962-a

Gyapjumatrac, sodronyok, für-
dőkád, butorok eladók. Meg-
tekinthető 2-5-ig, Kremer, Brassó,
Tâmpoi 17. (Rakodó). 5966-a

Eladó jókárban lévő nagy ág-
ybetéttel együtt. Megtekinthető
Brasov, Strada Alecu Russo 6
apart. 5. 5971-a

Eladó 8 számú kötőgép, (szövet-
terek, harinyák stb. kőszékére
alkalmas) fűzőtűvel állapotban.
Cim a kiadóban. 5978-a

Szürke férfibőny eladó,
Brasov, Dr. Amos Francu 5 sz.
(volt Rézműves utca) 5979-a

Gözkazán eladó. Kifogástalan
állapotban 30 m³ tüzelővel 6000
literes Cormvall rendszerű és
350 fm. 2 1/2"-os hűtőcső vascső.
Megtekinthető Csornaföld 565
szám alatt. 5984-a

Könnyű szekér egy ló ré-
szére, egy pár szekérlajtórja
nagy szekér részére és egy régi
varrógépláb eladó. Brassó, Ma-
lom utca 34. Telefon 22-46.
5989-a

Régi ablakok, üveggel együtt,
csatorna és faanyag eladók. Nagy
Samu, Brassó, Str. Grădinarilor 4.
(Bolonya). 5991-a

Jégkészítő, nagy, két ajtó-
s eladó. Brassó, Titu Maiorescu 8.
5993-a

KERESKEDELEM - IPAR

Figyelem! Ha csőrépályahá-
jával nincsen megelégedve for-
duljon bizalommal idejében Gál
Vilmoshoz, Brassó, C. A. Rosett
29. 5846-k

INGATLAN

Öröklakást keresek megvételre.
Cim a kiadóban. 5933-i

Szavanként 150 lej, átlagosan 200 lej és „Ki tud róla?”
rovatban 100 „Invidiu” vagy „Kereskedelem” rova-
tban 300 lej. „Fizető vendég” 300 lej. Legjobb hirdetés
10 sz. A háromszára feladott hirdetés negyedszeri
közlése díjtalan. Jelge vagy kiadó címzés pódlója 300
lej. Díjat előre fizetendő.

Tusnádfürdőn pártatlan kül-
tással bíró 3227 m² telken há-
romszobás magánvilla, butorok-
kal együtt eladó. Ertekezni a tu-
lajdonosnál: Sepsiszentgyörgy,
Tudor Vladimirescu utca 25.
szám alatt, Balázs Márton igaz-
gatónál. 5973-i

Kisebbségi család házat lehetőleg
kerttel keresek megvételre.
Ajánlatokat „Komoly” vagy „Jel-
igére” a kiadóba. 5977-i

Családlakás eladó 720 m²
Cim a kiadóban. 5995-i

BÉRLET

Keresek Sepsiszentgyörgyön egy
vagy két butorozott vagy áras
szobát és konyhát, villanyt, fűte-
tek havi 80.000 lej; ajánlek. Cim
Filotti ellenőr, Neumann, szesz-
gyár. 5889-b

FIZETŐVENDEG

Nyugdíjas tisztviselő mint „Fi-
zető-vendég” Brassó környékén
nyaralnia. Ajánlatokat „Nyugdíjas”
jellegre a kiadóba kérem beadni.
5898-a

Tízennegy éves samat mint
„Fizető-vendég” székelyföldi
tanítócsaládhoz adnám négy hétére.
Ajánlatokat „Jó gyermek” jellegre
a kiadóba kérek. 5899-a

Gyermektelen házaspár három
hetet töltene egyetemes levegőtől
csikmezei faluban. Teljes el-
látásos ajánlatokat „Gúli” jel-
legre a kiadóba kérek. 5901-a

VEGYES

Akar házasságot? Keresek tel-
„Index” közvetítési irodát: Brassó,
Parcul Mureșianu, Capital me-
zővel szemben. 5665

Magyarlakta megyességi helyen
bevezetett egyedüli drogéria. „20
éves üzlet” betétsége miatt átadó.
Ajánlatokat „Jó existenciá” je-
ligére a kiadóba kérek. 5942-a

Pályázat tanári nevelői és
nevelőnői állásra. A székely-
keresztúri Unitárius Gimnázium
az 1946/47-ik évre az alábbi
tanári tanszékekre hirdet pályá-
zatot: egy magyar-német vagy
magyar-török; egy román-
német vagy román-francia; egy
latin; egy francia; egy szántan-
tás; két fizika-kémia. Pályáz-
hatnak licencizott és pedagógiai
szemináriummal rendelkező ta-
nárjelöltek, bármilyen felekeze-
tűk. Állami javadalom. Ezen-
kívül két nevelői (pedagógus) és
egy nevelőnői (pedagógus) állásra
is pályázhatnak legalább öt-
éves vagy tanítói oklevéllel ren-
delkezők. Állami javadalom. Pá-
lyázatok benyújtandók iskolánk
Előjárósághoz 1946. júl. 31-ig.
Cim: Liceul Unitarian din Crist-
tur, Jud. Olteneiu. 5988-v

Akordeon és zongora nyári
tanfolyamomat megnyitottam jú-
lius 1-től. Beiratkozás bármikor.
Brasov, Str. I. C. Brătianu 3.
Alexandrescu Margo zeneakadé-
miát végzett és a helybeli konz-
ervatóriumok tanárnője. 5970-v

Elvesztettem pénzeszerénye-
met, pénzzel és iratokkal együtt.
Becsületet megfutamított kérem jut-
tassa el Ober János Hosszu falu
123 szám alá. 5985-v

Szívünk mérhetetlen fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, sógor
nagybácsi vej és rokon

Mattanovich Pál

nagykereskedő

életének 59-ik évében, 1946 június hó 12-én délelőtt 10 órakor Szászrégenben tra-
gikus hirtelenséggel nemese lelkét visszaadta Teremtőjének.

Akinek az egész élete a fáradhatatlan, becsületes munka és a hitvesi köte-
lességek hűséges teljesítésében emelkedett fel. Nemes lelkét a rokonok, szomszéd-
ok, barátok és szegények áldva emlegetik. Nincs többé! Elköltözött oda, ahová
a fentiek hűn szeretett emlékezte fogja követni.

Draha halottunk földi porrázát, 1946 június hó 14-én d. u. 7 órakor helyez-
tük ideiglenesen nyugalomra a szászrégeni róm. kath. köztemetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család.